Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 163 JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 27, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 27-го СЕРПНЯ 1997 р. Ч. 163 РІК CIV.

Світовий форум українців закликає до взаємопомочі

Київ. — 20-го серпня, напередодні шостої річниці незалежности, відкрився в Палаці Культури „Україна" Другий світовий форум українців, який має на меті згуртувати українців світу і мобілізувати їх для власного добра, повідомила УНІАР. У п'ятиденному з'їзді беруть участь 450 делегатів і 400 гостей з 47 країн світу та 250 делегатів і понад 1,200 гостей з України.

Виступаючи на відкритті форуму, Президент Леонід Кучма сказав, що незалежність України є найбільшим досягненням українців. Він також закликав закордонних українців спріяти батьківщині на міжнародній арені, зокрема в привабленні чужоземних інвестицій. Він наголосив на необхідності впливу закордонних українців на уряди держав, в яких вони мешкають. За словами Л. Кучми, особливо важливою є роля українців у постсовєтських країнах, з якими Київ має найбільше торговельних і економічних зв'язків. Президент закликав західню діяспору спріяти східній, зокрема у комплектуванні бібліотек, становленні видавничої справи.

Л. Кучма також запросив закордонних українців частіше відвідувати батьківщину і довше в ній залишатися. „З огляду на це, вважаю слушними пропозиції щодо спрощення і полегшення візового режиму для представників діяспори, — сказав голова держави. — Буде вжито необхідних заходів для того, щоб вони могли приїздити в Україну без зайвих ускладнень та надміру заформалізованих процедур".

На форумі виступив також голова Верховної Ра-

(Закінчення на стор. 7-ій)

О. Мороз не підтримує ідею підписання меморандуму між Президентом і Верховною Радою

Київ (Р. Р.). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз в інтерв'ю газеті „Голос України" не підтримав пропозицію, висловлену раніше Президентом України Леонідом Кучмою про підписання меморандуму між законодавчою і виконавчою галузями влади про спільні дії з метою виведення держави з кризи. За необхідність меморандуму виступає і частина депутатів, зокрема група „Конституційний центр".

О. Мороз з цього приводу сказав: „Наш меморандум — це Конституція. Кабінет Міністрів підзвітний і підконтрольний Верховній Раді, і ніяких меморандумів на розвиток цієї ідеї, чи цієї норми не треба вигадувати".

Голова парляменту зазначив, що головними завданнями восьмої сесії Верховної Ради є розгляд законопроєктів, пов'язаних з державно-правною реформою. Ці законопроєкти стосуються судово-парляментарного права, місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій. Розглядатимуться документи про організацію місцевої влади, про вибори на місцевому рівні, про статус депутатів місцевих рад тощо.

Л. Кучма рекомендує не писати статтей на „замовлення"

Київ (Р. Р.). — Згідно з інформацією в газеті „День" з 22-го серпня, Президент України Леонід Кучма перед вилетом із Симферополя 20-го серпня зустрівся з журналістами.

Свою зустріч розпочав напівжартом: „Я прочитав, що знято обвинувачення з Тетяни Коробової, тож за нею борг..."

Але журналістів цікавило інше питання: чи відповідатимуть перед законом ті, хто безпідставно порушив проти Коробової кримінальну справу? Тобто, чи спроможні правоохоронні органи захистити журналістів без втручання Президента?

Президент України відповів чесно, що 100-відсоткової гарантії ніхто не може забезпечити, особливо в такій економічно ослабленій державі, якою є сьогодні Україна. Л. Кучма запевнив, що робить усе можливе й неможливе для розслідування вбивства одеського журналіста Бориса Дерев'янка. „Ми Одесу переревернемо згори донизу і навпаки, але порядок там наведемо", — запевнив Президент.

Про міністра внутрішніх справ України Юрія Кравченка Л. Кучма говорив з пошаною, критикував газету „Київскіє Вєдомості", яку певні сили використовують для тиску і шантажу", а журналістам порадив працювати так, щоб було „якнайбільше об'єктивности, і менше писати статтей на замовлення".

Болгарія і Словаччина повинні позбутися совєтських ракет

Вашінгтон. — Газета „Вашінгтон Таймс" повідомила, що Адміністрація ЗСА звернулася до урядів Болгарії та Словаччини з пропозицією демонтувати ракетні системи СС—20, одержані ними від Совєтського Союзу вже після підписання американсько-совєтського договору 1987 року про ліквідування ракет середнього засягу дії в Европі.

Як підтвердив пресовий секретар Державного департаменту Джеймс Рубін, Вашінгтон висловив готовість допомогти Братиславі і Софії знищити ракети, виявлені американською розвідкою в 1990 році, тобто через два з половиною роки після того, як було підписано договір про знищення всіх СС-20, СС-23, „Першінгів" та інших ракетних систем зі засягом дії від 300 до 3,400 миль.

Хоч американська сторона висловила своє бажання у м'якій дипломатичній формі, Болгарія все одно зареагувала на нього дуже гостро, негайно звинувативши ЗСА у зазіханні на суверенітет країни. Амбасада ЗСА в Софії офіційно відповідаючи на ці звинувачення, заявила: „Це не був ні ультиматум, ні категорична вимога, ні спроба тиску, це був намір з'ясувати, що думають з цього приводу болгари". Відтак міністерство закордонних справ Болгарії знову ствердило, що „ракетні системи є важливим засобом запевнення безпеки країни".

Проблема полягає не в тому, що Болгарія та Словачина можуть загрожувати тими ракетами Заходові, а в тому, що вони можуть продати ракетні комплекси у треті країни. Виглядає, що Болгарія не зважить на пропозицію ЗСА і ніхто її не зможе змусити демонтувати ракети, тим більше, що вони не мають атомових боєголовок. Єдине, чим НАТО може покарати болгарів, то це залишити їх поза оборонним союзом, членом якого Болгарія, як і Словаччина, дуже хоче стати.

В ІЗРАЇЛІ ТРИВАЄ ПРОТИСТОЯННЯ

Єрусалим, Ізраїль. — В останні дні в країні знову загострилося протистояння між жидами і арабами.

До жорстокої сутички дійшло у Вифлеємі на західньому березі Йордану, де араби стали закидати камінням ізраїльських вояків, які вартували місцеве жидівське поселення. Ізраїльська варта стріляла в арабів гумовими кулями і застосувала сльозогінний газ.

Тим часом ізраїльський прем'єр-міністер Беньямін Нетаняґу, перебуваючи з офіційною візитою в Токіо, сказав на пресовій конференції, що Ясір Арафат не виконав всього, що пообіцяв перед створенням Палестинської самоуправної території. „Якщо палестинці не почнуть рішучої боротьби з антиізраїльським терористами, то домогтися мирного врегулювання на Близькому Сході буде дуже тяжко",— сказав Б. Нетаняґу.

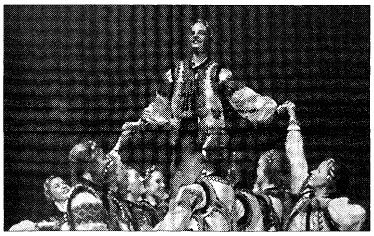
Хоч не цій же токійській пресовій конференції Б. Нетаняґу запевнив, що переговори з японським прем'єром Рютаро Гашімото приведуть до „інтенсифікації політичного діялогу між Ізраїлем та Японією з метою зрушити з мертвої точки близькосхідній процес", насправді виразно проявилися різні підходи сторін до цієї проблеми.

На думку прем'єр-міністра Японії Р. Гашімото, Ізраїль повинен негайно скасувати санкції проти палестинців, оскільки вони живуть незрівняно бідніше, ніж ізраїльтяни.

Б. Нетаняґу висловив стурбованість тією обставиною, що Росія передає Іранові ракетні технології. У висліді Тегран може мати балістичні ракети і створити небезпеку не тільки для регіону, але для всього світу. Ізраїльський лідер остеріг, що „світова економіка потрапить у закладники" до Ірану.

Минулого тижня міністерство закордонних справ Ізраїля надіслало на ім'я міністра закордонних справ Росії Євгенія Прімакова офіційну ноту, в якій гостро засуджується дворушницьку політику російської дипломатії.

Заключні концерти літнього сезону Союзівки

Танцювальний ансамбль з Канади „Вітер"

Союзівка (Г. К.). — Підходить до кінця літній сезон оселі УНСоюзу. На його завершення відбудуться концерти музики різних стилів. У п'ятницю, 29-го серпня, о год. 8:30 вечора в залі „Веселка" розпочнеться концерт відомого співака зі Львова, соліста Львівського державного театру опери та балету Степана Степана. Партію фортепіяну виконає В. Винницький; у концерті також братиме участь львівський композитор Богдан Янівський. Суботній концерт включатиме виступи танцювального ансамблю „Вітер" з Едмонтону, Канада, та вокально-інструментального ансамблю „Львів'яни"; початок о год. 8:30 вечора. Наступного дня, у неділю, розважальна програма почнеться о год. 2:15 після полудня концертом під відкритим небом на терасі, в якому виступлять вищезгаданий танцювальний ансамбль „Вітер" та поп-співачка зі Львова Ірчик. Вечірній концерт 31-го серпня знову запросить слухачів до залі „Веселка", де виступатимуть співак Богдан Сташків та композитор і поет Теодор Кукурудза. Початок о год. 8:30 вечора.

Україна взяла участь у міжнародній виставі летунської техніки

Київ (Р. Р.). — За інформацією заступника генерального конструктора авіяційного науково-технічного комплексу ім. Антонова, 19-го серпня в підмосковному місті Жуковськ розпочалася міжнародна аерокосмічна виставка „Макс-97", у якій беруть участь 328 компаній із 24-ох країн світу.

Українська авіяційна компанія „Антонов" на цій виставці демонструє військово-транспортовий та комерційно-транспортний літак Ан-70. Його головною якістю є короткі злет і приземлення, а за основними показниками він удвічі перевершує показники літака Ан-12, якого він замінив. „Якщо такому самому військово-транспортовому літакові Іл-76 потрібна злетна смуга завдовжки 2,500 метрів, то для Ан-70 — достатньо 500-800 метрів", — зазначив О. Богданов.

Представлено на виставці й інші українські літаки: АН-74 ТК-200, який за кілька хвилин може з пасажирського лайнера перетворитися на вантажний і перевозити до 10 тонн вантажу; Ан-38-100; Ан-32-П; Ан-3; Ан-26 і найбільший у світі вантажний літак Ан-124-100 „Руслан".

А загалом у 28-ох секціях українського павільйону, який займає 340 квадратних метрів, демонструється понад 60 експонатів таких українських підприємств як „Авіянт", Український Науково-Дослідний Інститут Авіяційних Технологій, Харківський авіяційний завод. Запорізьке машинобудівельне конструкторське бюро „Прогрес" і запорізький завод „Мотор Січ". Вони представили унікальний турбогвинтовий двигун ТВЗ-ІП ОМА ОДО, створений на базі бойового гелікоп-

(Закінчення на стор. 7-ій)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПОСТРАЖДАВ ЩЕ ОДИН ЖУРНАЛІСТ

ЧЕРНІГІВ. — Тут 13-го серпня жорстоко побито головного редактора обласної незалежної газети „Черніговскій Полдєнь" Костянтина Сердюка. Його привезли до лікарні з пошкодженням головного мозку та крововиливом. Журналіст розповів про напад трьох невідомих. Члени редакції вважають, що цей напад є прямим продовженням низки насильницьких дій щодо працівників незалежних засобів масової інформації. За допомогу у розкритті цього злочину встановлено нагороду 2,000 гривень. Невдовзі міліція затримала підозрюваних двох учнів професійно-технічної школи, віком 15 і 18 років, у яких вилучено вкрадені речі.

СОЦІЯЛІСТИ ХОЧУТЬ УСУНУТИ ПРЕЗИДЕНТА

КИЇВ. — Представник фракції Соціялістичної та Селянської партій Вінський сказав на пресконференції, що соціялісти „у тактичному пляні" готові до співпраці з усіма політичними силами, які виступають проти Президента України Леоніда Кучми і реформ, які він проводить. Вінський скептично ставиться до заяв, що об'єднання „Громада" може ініціювати оскарження Президентові, додавши, що і нинішній парлямент не зможе висловити голові держави недовір'я, зате „це буде під силу наступній Верховній Раді". А соціялісти підтримають „будь-які кроки, які вестимуть до максимально швидкого усунення від влади нинішнього Президента". На думку Вінського, Президент „зміцнює авторитарні позиції і накидає парляментові свою лінію". В такий спосіб він хоче вийти на вибори, маючи односторонні переваги. Соціялісти також вважають, що призначення міністром економіки Віктора Суслова „дозволить хоча б якоюсь мірою змінити ситуацію в економіці", бо його попередники „займалися її розвалом". Однак, зазначив Вінський, як тільки Суслов заявить про свою принциповість, то йому не дадуть працювати.

УКРАЇНА ЗДАВАТИМЕ У ВИНАЙМ ПОЛІГОНИ

КИЇВ. — Начальник Генерального штабу Збройних Сил України Олександер Затинайко повідомив під час пресової конференції, що національна армія Молдови хоче винаймати деякі навчальні центри та полігони України. Винаймаючи такі центри і полігони, Молдова готуватиме підрозділи сухопутних військ та протиповітряної оборони. На території України також навчатимуться молдовські ракетні війська та артилерія. Україна минулого року відкрила в Криму полігон для зенітно-ракетних запусків і країни колишнього Варшавського пакту зможуть проводити на ньому свої стріляння. Для України це буде економічно вигідно, оскільки подібні стріляння можна проводити лише в Росії і набагато дорожче, зазначив генерал.

ПРОКУРАТУРА ХОЧЕ ЗАБОРОНИТИ КРЕДИТ

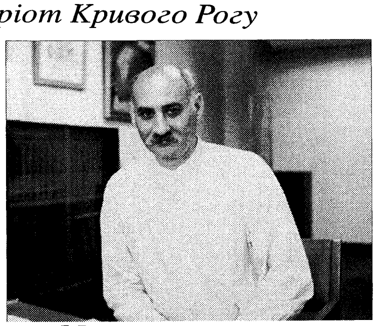
КИЇВ. — Заступник генерального прокурора Ольга Колінько повідомила, що Генеральна прокуратура передала до Арбітражного суду документи з клопотанням визнати незаконним надання валютного кредиту аграрній фірмі „Наукова" Дніпропетровської области із позабюджетного Фонду приватизації на суму 10 млн.970,000 дол. Угоду підписано колишнім головою Фонду Державного майна Юрієм Єхануровим та генеральним директором агрофірми Агафоновим. Кредит взято з 1-го листопада 1996 року на дев'ять років зі сплатою всього лише 4 відсотків річних. Підставою для укладення такої угоди послужило розпорядження колишнього прем'єр-міністра України Павла Лазаренка з 28-го вересня 1996 року. Прокуратура вважає, що ця угода суперечить законові України про приватизацію державного майна, оскільки виторгувані від приватизації гроші мають іти на реконструкцію і технічне оновлення підприємств. Агрофірма „Наукова" є державним підприємством і кредит на таких пільгових умовах їй видано безпідставно.

ГОТЕЛЬ "ТЕАТРАЛЬНИЙ" ДОПОМОЖУТЬ ВІДНОВИТИ АВСТРІЙЦІ

КИЇВ. — Тут підписано договір між Київською міською державною адміністрацією та українсько-австрійським підприємством „Нігма" про реконструкцію готелю „Театральний" на вулиці Б. Хмельницького 17/52. З цією метою створено закрите акціонерне товариство під назвою Спільне підприємство „Готель Театральний". Статутний створено за рахунок внесків засновників і складає він 10 млн. дол. За попередніми підрахунками на реконструкцію готелю піде 40 млн. дол. Реконструкцію передбачається закінчити до травня 1998 року, тобто, до початку з'їзду Европейського банку реконструкції і розвитку, який проходитиме в Києві. Цей п'ятизірковий йотель матиме 8 поверхів і 194 кімнати, а також підземну і наземну автомобільну стоянку. Реконструкцію здійснюватиме Київський будівельний трест номер два.

Патріот Кривого Рогу

Джерзі Сіті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Григорій Гусейнов — це справді рідкісна і цікава постать в українському журналістичному світі, а це, що виходить з-під його пера не менше цікаве і рідкісне тепер. То ж радіємо можливістю розмови із цією людиною, яка своїми думками і своєю активністю наповнює якимось особливим оптимізмом, а при тому і подивом.

Г. Гусейнов розказує про свою газету.

Г. Гусейнов відразу виснює нам, що він лише по матері українець, а по батькові азейберджанин, але ми хотіли б бачити якнайбільше таких, як він, патріотів України, а вже зокрема Кривого Рогу, де він живе і діє. В доказ своєї ді, дістаємо в подарунку його видання і маємо можливість цим подарунком, читаючи його, насолоджуватися його високоякісним змістом і цікавою тематикою.

„Кур'єр Кривбасу" — це журнал літературно-політичний, який Г. Гусейнов редагує від 1993 року, точно, як вияснює редактор, від місяця березня.

Оглядаючи ці два числа, що їх дістали ми від гостя дивуємося широкому змістові та авторам, тому наше перше питання іде в тому напрямі.

— Як це так сталося, що ви змогли саме в Кривому Розі розпочати та вдержати на рівні такий журнал?

— Моє стремління було закрити білу пляму східних областей України та дати в руки читачам високоякісний художній журнал, там саме, де не було традицій таких журналів.

— Але тепер, здається, виїмково важко саме такий журнал в Україні втримати, як ви це робите?

— Так, справді. В Ук-

(Закінчення на стор. 7-ій)

У СВІТІ

ФУТБОЛІСТИ ЗБІРНОЇ ДРУЖИНИ Росії потерпіли другу підряд "суху" поразку за три дні, на цей раз в товариській зустрічі зі збірною Югославії — 0:1 (0:0). Голя за три хвилини до закінчення гри забив з карного півзахисник гостей, капітан югославської дружини Славіша Йоканович, який грає в еспанському клюбі "Тенеріф". В другій половині гри господарі залишилися в меншості, після вилучення з гриця нападника Володимира Безчастних ("Расінг", Еспанія). Трибуни стадіону "Пєтровскій" виявилися заповненими менш ніж наполовину — біля 10,000 глядачів. Навесні в Беоґраді дружини між собою зремісували — 0:0. Наступний матч росіяни програли в Москві збірній дружині світу з вислідом 0:2. Чергову офіційну зустріч в рамках елімінацій чемпіонату світу–98 у 5-ій групі европейської зони збірна Росії буде грати в гостях з дружиною Болгарії 10-го вересня ц.р.

В АМЕРИЦІ

ГРОМАДСЬКА американська екологічна організація Рада захисту природних ресурсів, яка також виступає за заборону ядерної зброї, оприлюднила свій звіт, в якому звинувачує Уряд З'єднаних Стейтів Америки в тому, нібито він не хоче висунути ідею повної заборони випробувань ядерної зброї. У звіті, між іншим, говориться, що американські вчені, які здійснюють державні програми, використовують суперкомп'ютери для проєктування нової атомової зброї, що суперечить духові договору, який тепер обговорюється. Білий Дім відкинув ці звинувачення як безпідставні, оскільки вчені використовують комп'ютери лише для того, щоб замість дійсних ядерних випробувань моделювати ядерні вибухи на екранах комп'ютерів. Договір, який забороняє підземні ядерні випробування, ще не був предметом обговорення в Сенаті.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Парляментарна солідарність

Верховна Рада України, як відомо, 15-го серпня провела одноденне надзвичайне пленарне засідання.

Попри запевнення Президента України Леоніда Кучми про відсутність намірів розпускати Верховну Раду, керівники українського парляменту все ж потурбували тих депутатів, які були у відпустці, й спеціяльними рейсами привезли їх у Київ на один день. Ті ж парляментаристи, які залишалися на праці, й так були в Києві, отож з кворумом проблем не було.

Засідання пройшло без довгої розминки і без пресових конференцій. Його передавав перший канал українського радіо і слухачі були приємно здивовані, як злагоджено і дружньо депутати ухвалювали одну за одною пропоновані постанови, щоб на вечір так само дружньо знову роз'їхатися хто по місцях відпочинку, хто по домах. Відпочиваючих парляментаристів чартерованi рейси повернули у Крим того ж таки вечора. Все у той день робилося так злагоджено й організовано, що мимоволі виникав сумнів, чи дійсно Президент мав підстав для розпуску парляменту, як про це заявляв голова Верховної Ради Олександер Мороз. Непереконливими здалися і його слова, що головною причиною скликання пленарного засідання було прохання Президента і Уряду розглянути зміни до закону про державний бюджет на 1997 рік. Виходить, солідарність з Президентом і Урядом змусила депутатів перервати відпочинок. Але ж це прохання Президента було відоме депутатам ще в липні, перед перервою в праці Верховної Ради.

Пізніше на запитання журналістів про відносини між галузями влади, голова парляменту О. Мороз відповів, що активно відгукнувшись і з'їхавшись на засідання, депутати „найоптимальнішим шляхом, коректно подолали сьогодні один із рифів, який міг зруйнувати нормальні відносини між галузями влади" і розглянули найважливіші питання.

Найбільше журналісти цікавилися питанням, чи варто було витрачати гроші платників податків на негайну доставу депутатів у Київ усього на один, та й то неповний робочий день.

З'ясувалося, що не всі парляментаристи вбачають політичну доцільність у проведенні цього позачергового засідання. Хоча спеціяльний фонд для надзвичайних випадків у Верховній Раді є, але гроші можна було і не витрачати, особливо з огляду на те, що в державі така велика заборгованість перед пенсіонерами і працівниками бюджетних організацій.

Якщо підстав для розпуску Верховної Ради немає, вважають депутати від правоцентристських фракцій, то для чого було збиратися і показувати, що вони є. А якщо вже зібралися 15-го серпня, то треба було попрацювати добре хоча б тиждень і вирішити дійсно важливі питання. Наприклад, про дотримання прав людини в Україні.

І з ними не можна не погодитися, так само, як і з тими, що вважають, що проведення позачергового засідання було спровоковано як виконавчою, так і законодавчою владами. Зокрема, Іван Плющ звернув увагу, що коли парлямент вже затвердив постанову про закінчення 18-го липня сьомої сесії, але депутати не могли знайти спільної думки щодо деяких постанов, то їм запропонували роз'їхатися на відпочинок, а закриття сесії перенести з 18-го липня на 28-29-го серпня. Можна ж було відразу продовжити працю сесії на два дні. „Все це не приносить чести Верховній Раді і її керівництву", — сказав І. Плющ.

З іншого боку, не зовсім коректно вчинили і представники Адміністрації Президента, повідомивши, що вони вивчають можливість розпущення Верховної Ради, якщо вона протягом 30 днів не зможе скликати пленарне засідання.

Парлямент вдався до самооборони, але треба було зробити це так, щоб не зганьбитися. Причину для виправдання дорогих чартерових рейсів знайти не було важко. Адже ж бюджет справді необхідно якнайшвидше ввести в дію. Дивно тільки, що цієї необхідности парляментаристи не бачили в липні. Це і привело до непотрібного витрачання грошей.

Впевнено можна сказати лише одне: провівши надзвичайне пленарне засідання, парлямент дійсно зняв з порядку денного можливість виникнення питання про його розпуск. А от про початок нормальних відносин між виконавчою і законодавчою галузями говорити рано. Активне прибуття депутатів на надзвичайне пленарне засідання засвідчує, що довір'я між галузями влади все ще немає. Можна передбачити, що з наближенням виборів відносини між ними можуть ще більше загостритися.

Д-р Роман Барановський

ПОВТОРЮВАТИ ПОМИЛКИ — НЕРОЗУМНО

Помилятися — людське явище. Вже старі римляни реагували на цю істину словами: "Ерраре гуманум ест". Немає на світі людини, що не зробила б у своєму житті більше чи менше помилок. Тільки Бог непомильний.

На те й розум...

Але милосердний Господь дав людині розум на те, щоб вона розібралася у тому, що якась задумана і здійснена акція була шкідлива і, у висліді, щоб людина зробила правильний висновок, тобто вчилася тих помилок на майбутнє уникати.

Тут маю на думці не дрібні помилки, промахи людини у відношенні до іншої особи, бо це ще найменше лихо, але маю на увазі помилки, що заторкували цілі громади, організації, народ, державу.

Історія України наводить багато прикладів, де помилки заподіювали Україні жахливих шкід. Вже міжусобиці за княжих часів спричинили Україні-Русі чимало лиха і послабили сильну раніше українську державу. Щоправда, було велике відродження за часів Гетьманщини. Але і тут незгода, зрадництво і різні крутійства були причиною занепаду і врешті втрати незалежности України на кілька століть.

Наші північні сусіди, відвічні вороги України, використовували цей стан неполадків в Україні і, згідно із знову ж загодою старих римлян "Divide et impera" („діли і пануй"), володіли Україною.

Був короткий період незалежности в часі Визвольних змагань (1917-21), але на вдержався. Поминаючи неприхильну політичну коньюнктуру західного світу в тому часі до України, зроблено було нами чимало помилок. Нагадаймо лиш деякі з них.

Ось у Галичині не застосовано обстрілу Львова артилерією, не зважаючи на те, що Українська Галицька Армія від самого початку і пізніше мала подостатком гармат і відповідних набоїв. Не знищено, без уваги на наказ, мосту на Сяні під Перемишлем, що вможливило полякам доставу амуніції під Львів. У 1919 році велися переговори у Станиславові. Представник Антанти генерал Франсуа Бартелемі виступив з пропозиціями мирової конференції про демаркаційну лінію між поляками і ЗУНР, які зірвано тому, що наші політичні діячі зайняли щодо пропозиції неполітичне становище. Уряд ЗУНР у 1919 році відкинув пропозиції генерал-майора Станислава Шептицького, рідного брата Митрополита Андрея Шептицького, подібно як кандидатуру його відкинула Бойова Управа УСС у 1914 році на коменданта Українських Січових Стрільців. Це були впливи лівих соціял-радикальних політиків. Навіть сам капітан легіонерів Станислав Мончинський у своїй книжці про Листопадові бої згадує і дивується, чому 21-го листопада 1918 року українська залога покинула Львів, коли не було для того причини. І далі: у Центральній Україні у найбільш критичний час, коли большевики збройлися до зубів, Армію УНРеспублики її провідники роззброїли. Яка ж іронія долі і яка трагедія, коли боронити Київ від московських орд Муравйова довелося тільки студентам, гімназистам і юним кадетам Військової школи — три сотні їх під Крутами віддали своє молоде життя за Україну. Ми щойно по десятках років дізналися правду про бій під Крутами зі свідчень св. п. Івана Шарого, учасника бою, якого розстріляло ГПУ в січні 1930 року... про ганебну втечу з поля бою військової команди. Не диво, що з такими помилками ми програли наші змагання за волю і незалежність.

Висліди екстремізму

Після війни в Галичині діяла Українська Військова Організація, УВО, протестуючи проти польської окупації і насаджування неукраїнців-колоністів на наших землях. Але згодом організація перейшла в руки політично незрівноважених діячів. І тоді знову розпочалися такі помилкові дії, як палення скирт і м'єтків дідичів (фільварків), а це спровокувало т. зв. „пацифікацію", що заподіяла українському населенню неймовірних втрат не тільки матеріяльних, але і жертв у людях. В багатьох селах понищено не тільки приватні доми, але й кооперативи, молочарні, народні доми, побито чи покалічено людей, а то й убито. Ця брутальна акція польського уряду проти українців була компромітуючою перед світом, але втрат, що їх зазнало українське населення, вже ніколи не повернути.

А скільки таких руїницьких помилок зроблено під час Другої світової війни і після неї?! Партійні розходження, розбиття і витрати енергії на взаємні поборювання — це приклади помилок, які принесли українцям багато лиха, що відчутне ще й досі.

Все це триває дотепер

А в найновіший час? Багато помилок зроблено і після проголошення незалежности України. Аж забагато, щоб тут їх вичислювати. Для прикладу згадаймо лише найновіший „чин" — топтання у Львові мадярського, польського і російського прапорів у відплату за антиукраїнські акції у відповідних країнах. Ми ж знаємо: Україна має договори з сусідніми державами про співпрацю в різних ділянках міжнародного співжиття, то чи ж наша „відплатна" акція тепер на часі? Ні, вона непотрібна і шкідлива! Натомість для нас найповажніша справа — об'єднання усіх українських національних державницьких сил, коли ми зближаємося до виборів до Верховної Ради України в березні 1998 року. Знаємо, що ліві партії — комуністична, соціялістична й, на жаль, „селянська" підготовляються дуже інтенсивно до виборів і напевно підуть одним бльоком. Знаємо теж, що демократичний бльок під тим оглядом далеко позаду. Покищо не видно ніяких познак якоїсь якщо не повної консолідації, то принаймні співпраці, так конечної, коли йдеться про вибори.

У час, повторюю, коли треба об'єднання всіх наших національно-демократичних сил, на противагу комуністичним шкідникам держави, на жаль, довідуємось що Вячеслав Чорновіл тягне в один бік, Степан Хмара в другий, а Левко Лук'яненко — ще в інший. Це ті самі помилки у нашій історії, які траплялися в минулому.

Не очікуймо другого чуда, подібного до 1-го грудня 1991 року, коли понад 90 відсотків населення голосувало за незалежність України. Це був вияв і патріотизму, і прагматизму. Вони голосували за незалежність і самостійність, бо їм був ненависним совєтський режим, московська окупація, і вони хотіли бути господарями власної долі.

Тим часом, на сьомому році незалежности України (яка без сумніву має великі досягнення й успіхи в закордонній політиці) економічна ситуація все ще не змінилася на краще. Такий стан спричиняє незадоволення серед широких кіл населення, і тому висліди виборів можуть виявити ризиковними.

Ото ж — ставка висока, і тут непростиме допуститися помилок минулого. Це справа нації і держави, яка опинилася у критичній ситуації.

Колись геніяльний українець — Іван Франко перефразував афоризм геніяльного німця — філософа Канта: „Ті, що крізь помилки до правди добуваються — мудрецями називаються, а ті, що в помилках своїх угрузли — то справжні дурні".

Будьмо ж мудрецями! Добуваймося до правди!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Ще про табір „пташат"

Дуже приємно було прочитати в ч. 140 „Свободи" з четверга, 24-го липня ц. р. репортаж пл. сен. Анни Максимович, ЧП, про табір „пташат '97". На жаль, в ньому є мала неточність. Хоча табори „пташат" на Союзівці, які в 1998 році святкуватимуть своє десятиліття, організує щороку пластове плем'я „Перші стежі", ініціятором, мозком, серцем і душею цих таборів була і дальше є пл. сен. Неля Сохан. У 1993 році на Великій раді племени пл. сен. Н. Сохан звернулася до племени, щоб їй допомогти в провадженні таборів „пташат", і щойно тоді створилася Комісія табору „пташат", до якої ввійшли пл. сен. Терешка Бень і пл. сен. Оксана Коропецька. Головою Комісії залишилася пл. сен. Н. Сохан, без якої було б неможливо провадити ці табори.

Другий факт, який пропущений в репортажі, це те, що табір „пташат" відбувається під час двох тижнів (звичайно це останній тиждень червня і перший тиждень липня). Кожний з цих таборів є ведений самостійно і незалежно один від одного. І хоча рамова програма цих таборів є та сама, виконання і впровадження її в життя є різне та індивідуальне — залежно від підходу і уяви командантки та її булави.

Цього року в першому тижні командантою була пл. сен. Андріяна Щука, ПС, з Канади, а в другому пл. сен. Арета Сіра-Куріца, ЛМ, з Чикаго. В обох таборах цього року взяло участь 112 дітей, які приїхали на Союзівку зі різних закутин ЗСА — від Массачусеттс до Каліфорнії, а також з Канади. І командантки, і їхні булави самі є батьками таборовиків і, в більшості, також професійними вчителями.

Щиро дякую за нагоду доповнити репортаж подруги Ані Максимович, за який ми є дуже вдячні.

Пл. сен. Оксана Коропецька

Балтимор, Мд.

Сироти з Миколаєва просять допомоги

Високоповажні добродії Українського Народного Союзу! Прийміть сердечні вітання від дітей-сиріт і Галини Антоненко із південного міста Миколаєва.

Звертаюсь до вас з великим проханням допомогти нам, якщо можливо вашому Союзові проявити милосердя для дітей-сиріт нашої зболеної неньки-України, яка як мале дитя починає спинатися на ноги, але дуже важко. Я оптимістка і вірю, що Господь змилується над нами і допоможе, щоб наша Україна була багатою державою Європи, бо у нас на те є великий потенціял — це працьовитий народ і багатство нашої землі.

Слава Богу, що ми вільні, а це найдорожче для кожного з нас. Мене, Галину, доля закинула в степовий край не по своїй волі, як і мою родину, розкидану по всім світі. В житті прийшлося багато пережити. Мешкаю я в Миколаєві і є опікуном дітей-сиріт Миколаївської області, діток дуже важкої долі, хочеться облегшити їм дитинство в дуже скрутний економічно час.

Із дітей-сиріт я згуртувала фольклорний ансамбль „Євшан-зілля", який має назву степової трави. Це зілля приворотну, за твором Миколи Вороного: кожна людина, яка знала свій край, свою мову, але за певних обставин забула їх — коли понюхає євшан-зілля, відразу пригадає.

То чи не так з нашим родом українським сьогодні? Де і скільки того євшан-зілля взяти, щоб відродити нашу Україну, а особливо південь?

Учасники ансамблю — обдаровані талантом діти. Сам ансамбль є рідною домівкою для цих дітей, адже тут вони з різних шкіл і мікрорайонів міста Миколаєва здружилися і проявили любов один до одного, а тому, коли проба по дзвінку, вони злітаються, як пташки до гнізда.

Недавно в 1997 році в Миколаєві я створила Центр Відродження Національної Культури Півдня України. Це вдалося мені здійснити завдяки тому, що впродовж двох з половиною років ансамбль здобув добру славу, зачарував своєю піснею і танцем десятки трудових колективів підприємств півдня України, побував на Львівщині і у Львові, Вінниці, у військових частинах, на кораблях, в лікарнях.

Велику користь робить ансамбль у справі відродження національної культури, народних обрядів, звичаїв півдня України.

У нас на півдні все зрусифіковано, а тому доводиться іти важкою ходою, відроджуючи наше рідне, національне, українське, яке втрачено за 73 роки панування большевицького режиму. Але в ці часи економічної скру-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Ольга Кобець*

Право бути українцями

Не секрет, що останнім часом в Україні значно пожвавилося громадське життя — це зрозуміло: вийшовши з тоталітарного суспільства, люди вперше почали усвідомлювати, що вони насправді щось можуть. Над багатьма, правда, ще висить почуття страху — чи влада не помститься, якщо відкрито висловити свої думки?

Нелегко працювати в таких умовах тим, хто певен — тільки вільне суспільство, побудоване на демократичних засадах, але сконсолідоване єдиною національною ідеєю, може забезпечити людям гідне життя. Отже, доводиться боротися за активність кожної людини, доводити кожному, що його думка — дуже важлива, що нею ніхто не знехтує, коли йдеться про добро всіх громадян.

І така робота дає свої наслідки, бо в Україні громада, скажімо, хоч би й жіночий громадський рух, здобуває все значніший авторитет. Маємо нині кілька впливових жіночих організацій, які працюють з жінками, вміють справляти тиск і на державні органи з тим, щоб вони враховували думку жінок. Хоч у нас ще все це викликає подив навіть у самих активістів жіночих організацій: як це так — держава прислухалася до їхньої думки?

Звичайно, це буває ще не так часто, як хотілося б. Тому завжди корисно знати, як же працюють жіночі лідери в інших країнах?

Заступницю Голови СФУЖО Наталю Даниленко, яка щойно відбула подорож до України, добре знають лідери всіх жіночих організацій, зокрема національно-демократичного крила, до якого належать насамперед Союз українок, який очолює Атена Пашко, Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги й Міжнародна організація „Жіноча громада", де головою Марія Драч. Заступниця Голови СФУЖО брала участь у багатьох громадсько-культурних заходах, зокрема у засіданні „круглого стола", на який були запрошені лідери провідних жіночих організацій України. Цій зустрічі активно сприяв американсько-українсько-російський Консорціюм жіночих організацій, керівництво якого від ЗСА представляла Карла Гелбрайт, від України — Людмила Суслова. На засіданні були присутня також міністр у справах сім'ї і молоді України Сюзана Станік, працівники її міністерства.

Можливо, для західного світу такі зустрічі міністра з лідерами громадських організацій і не вважаються подіями загальнодержавного значення, але в нас це все ще так і в такій мірі зацікавлені не так представники влади, як громадські організації, бо таким чином вони можуть донести до „державних вух" те, що наболіло на душі. На цей „круглий стіл" прибули представниці всіх найвідоміших жіночих організацій, у тому числі й голова Спілки жінок України Марія Орлик, голова жіночої просвітницько-історичної організації „Спадщина" Галина Дацюк, голова Соціяльної служби України Надія Самуляк та інші.

У своєму виступі міністер С. Станік розповіла про діяльність створеної при міністерстві Координаційної ради лідерів жіночих громадських організацій, про недавній Всеукраїнський конгрес молоді, на якому був присутній Президент Л. Кучма, інші представники влади. Восени плянується провести такий конгрес для жінок. З огляду на те, що восени вже в розпалі перебуватиме передвиборча кампанія, то можна передбачити, що конгрес матиме важливе значення не тільки для жіночих організацій, а й для всього українського суспільства.

Цікавими були, зокрема, виступи представниць Союзу українок, які повідомили про підготову до Конгресу СФУЖО і про участь у ньому представниць України. Вони звернули увагу на діяльність численних міжнародних фондів в Україні, саме на ту прикру обставину, що ті фонди недосить підтримують проєкти національно-демократичних жіночих організацій. Цю ж думку висловили й інші лідери, зокрема голова ліги „Матері і сестри — воїни України" Галина Яблонська.

Вела засідання „круглого столу" член Головної Ради Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги, відома громадська діячка, директор Наукового центру Києво-Могилянської Академії Зоя Хижняк. І це не випадково, адже напередодні в Києво-Могилянській Академії з ініціятиви Наталі Даниленко проведено конкурс живописних портретів однієї з найцікавіших жіночих постатей української історії — славнозвісної Гальшки Гулевичівни, фундаторки Києво-Могилянської Академії. Зої Хижняк, авторці першої в Україні монографії про Києво-Могилянську Академію, як нікому іншому, добре відома історія життя цієї жінки, а як громадській діячці — проблеми жіночого руху на сучасному етапі. Ось так і в особі Наталі Даниленко поєдналися клопоти, пов'язані з увічненням пам'яті славної української жінки-меценатки, яка створила передумови української просвітництва XVII століття, а з іншого боку — розвитку жіночого руху на сучасному етапі, а також — самого меценатства.

До речі, „круглий стіл" був присвячений саме темі „Українська жінка — меценатка", бо таки того дня у картинній галереї Києво-Могилянської Академії стали відомі імена переможців конкурсу живописних портретів Гальшки Гулевичівни. Святочну академію відкрив ректор Києво-Могилянської Академії Вячеслав Брюховецький, Зоя Хижняк, як голова журі конкурсу, оголосила переможців, голова Культурного центру Академії Леся Замостян вручила нагороди.

Перших нагород було три. Одною відзначено твір мисткині Мирослави Пшеничної-Перевальської, чимось схожий на традиційний народний український портрет святих із „житіями". Цей портрет ніби промовляє до нас, сучасників, і пропонує задуматись, чи всіх святих подвижників своєї землі ми знаємо? Другою — також твір відомого художника Левка Воєдила, що буде чудовим дарунком Острозькій Академії, яка є філіялом Києво-Могилянської Академії.

Третьої нагороди вдостоєний портрет пензля доньки відомого художника-бойчукіста Наталії Задорожньої. Цікава деталь: на цій виставці експонувався твір й самого Задорожнього — ескіз до портрета Гальшки Гулевичівни, виконаний ще в ті часи, коли ніхто й не згадував ні про Гальшку Гулевичівну, ні про саму Києво-Могилянську Академію.

Вячеслав Брюховецький, один із зачинателів Руху, таки зумів добитися відродження Києво-Могилянської Академії. І ось тепер Києво-Могилянка — знову один з найвагоміших центрів української духовности. Не випадково саме тут Наталія Даниленко знайшла щирих однодумців для втілення своєї ідеї — створення гідного портрету засновниці Києво-Могилянської Академії Гальшки Гулевичівни.

Віднині портрет Гальшки Гулевичівни розпочинає галерію видатних мислителів, учених Києво-Могилянської Академії. Участь у конкурсному розгляді взяли всі жіночі організації, а завершився цей чудовий вечір справді знаменною подією: постановою опери клясика української музичної культури Д. Бортнянського „Со-

(Закінчення на стор. 7)

* Голова Всеукраїнського Жіночого Товариства ім. Олени Теліги.

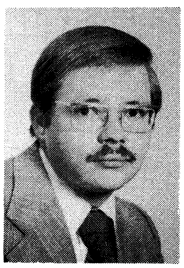
ПРОТОКОЛ
РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

що відбулося на оселі УНСоюзу Союзівці в днях від 7-го листопада до 10-го листопада 1996 р.

5

Advisor Eugene M. Iwanciw

Introduction

As has been my practice over the years, I have divided my report into two sections. The first outlines my work in and for the UNA. The second focuses on observations and governments about our organization and its direction.

UNA activities

As has been stated so often, the role of the Advisor is basically limited to those activities to which they are assigned by the President. During the past year and a half, I have been asked to attend the District meetings held by the Baltimore-Washington-Richmond District which I have done. In addition, I attended the special meeting called by the Executive Committee regarding the mergers and the possible sale of home office.

In addition to these assigned functions, I have taken on an additional function with the approval of the President. Since the formal closing of the UNA Washington Office on September 30, 1995, I have continued to function, without any compensation. as the UNA representative e in Washington. I felt and President Diachuk agreed, that the issues being decided in Washington are too important and have too profound an effect on UNA, the Ukrainian-American community, and Ukraine for UNA not to be a participant.

Let me point out that this representation entails not a few hours a month or even a few hours a week. In the year since the closing of the Washington Office, I have worked an average of 15 hours a week on behalf of UNA. Let me also point out that the time I spent representing the UNA was during prime weekday working hours, time I could have been compensated for by other clients.

President Diachuk strongly expressed her opinion that the Central and East European Coalition, which was founded by the UNA is an important vehicle for the promotion of Ukrainian-American interests in Washington. I have continued working in and through the Coalition as well as directly with members of Congress and the Administration on issues of importance to the UNA.

During the past year. the Coalition has met with numerous officials including President Bill Clinton, Senate Majority Leader Bob Dole, Speaker Newt Gingrich, House Minority Whip David Bonior, Democratic National Committee Chairman Don Fowler, Republican National Committee Chairman Haley Barbour, Deputy Secretary of State Strobe Talbott, among others. (President Diachuk attended the meeting with President Clinton and a pre-meeting with the Coalition. I will leave it to her to share her views on the Coalition and its work in Washington.) The issues which are important to the UNA, our community, and Ukraine were raised at these meetings.

I have also continued providing news stories about events in Washington to our newspapers particularly The Ukrainian Weekly.

For the readers of The Ukrainian Weekly, the results of this effort are well-known. The Congress, once again. earmarked a substantially higher level of assistance to Ukraine than was planned and requested by the Administration. In addition, the Congress. through our efforts, steered that assistance to substantive programs which Ukraine requested. The Administration has become more sensitive to the types of programs needed for Ukraine, and opportunities for involvement, i.e. receiving USAID grants. by Ukrainian-American organizations have increased.

I can honestly state that during the past year my work on behalf of the UNA was substantial in terms of time, effort. sacrifice, and results.

OBSERVATIONS AND COMMENTS

In its 102nd year, the Ukrainian National Association faces perhaps the greatest challenges of its existence. In my last report I noted that "the world around us has changed dramatically as have the Ukrainian-American and Ukrainian-Canadian communities, from which we draw our members. The increasing complexity and competitiveness of the world around us is making it more and more difficult for the UNA and similar organizations to operate effectively and, in many cases, even survive."

In that report, I addressed some of the challenges and advocated numerous positive approaches to meeting those challenges. Little did I expect the results which occurred at the last annual meeting. I did not then, nor do I now, believe that the Assembly addressed our challenges in the way which will bring the desired results.

The UNA was facing financial challenges but not the crisis that was portrayed. These challenges demanded a solution based on a carefully thought out, organized program. Instead, the Assembly voted on proposal after proposal which were crafted at 7 a.m. and dispensed with by 5 p.m. of the same day. While the proposals had some merit, the lack of sufficient study and dissuasion resulted in a hatchet approach rather than the surgical one required. I still believe we will come to regret those decisions.

I would be remiss if I did not comment on a number of the items which were decided at that meeting:

Our newspapers – While I agree that the subscription rate which we are charging currently is probably the proper rate, I strongly disagree in the method in which we implemented the increases. Subscriptions to any publication or membership in any organization must be raised incrementally over time. To double the subscription rate overnight can only result in reduced subscribers, resulting in less revenue and contributing to the eventual demise of the publications. The facts have borne out this prediction.

In addition? there are two ways to increase revenue: raising subscriptions and increasing circulation. We addressed only one side of the coin and ignored the other, far more important side. If our newspapers are to survive in the long-run, then we must increase subscribers. No program to increase subscribers in the United States and Canada was discussed much less implemented, and we definitely did not look beyond these two countries.

At our last convention (and before), I urged that we consider the expansion of our newspapers to Ukraine. This was discussed neither at the Convention nor at the 1995 Annual Meeting. The logistics o this expansion is not overwhelming. The cost could be offset by the increased revenues. Newspapers do not survive on subscription income; they survive on advertisements. The cost of advertisements is base on circulation. If Svoboda had a circulation of 150,000 rather than 8.000, it would be more attractive, for advertisers and we could charge substantially more for those advertisements. A circulation of 150,00 in Ukraine is not unrealistic in a country of 52 million people.

The UNA Washington Office – In the rush to slash the budget, the UNA Washington Office became a casualty. Though I was the Director of that office, I can say objectively that this was a major mistake. I have demonstrated my strong feelings about this by continuing the work without any compensation for another year. This past March 1 at a meeting with our community leadership, Ukrainian Ambassador Yuri Shcherbak called for the community to establish an office in Washington similar to the former UNA office. Ukraine has felt the loss of a fully staffed professional office which UNA has provided.

Many have argued that since Ukraine is independent and has an embassy, an office is no longer needed. This is not the case! The people of Ukraine cannot influence U.S. policy as we, American citizens, can.

The office, however, was not just for the benefit of Ukraine, though that is important. After all, we are the Ukrainian National Association, and one of the reasons people join the UNA is because of our close and historic ties to Ukraine. The office also benefited the UNA and our membership in, at least, two ways: one, by giving us a voice in Washington on a myriad of issues including tax policy and insurance regulation: and two, by keeping the UNA closely tied to Ukraine. This brings up the last issue I wish to address:

The UNA And Ukraine – It should not be difficult to understand that the long-term future of the UNA as a financial institution lias in Ukraine. To survive, the UNA must constantly sign up new member. Expansion of the UNA to Ukraine, through the creation of a subsidiary, is the only approach which make sense. Insurance companies are already operating in Ukraine. Where is the UNA? Why has not the UNA Assembly even discussed this issue, much less instituted the first steps to make this a reality?

Let me make it clear that I am not suggesting that we do not have to address the challenges w face in the United States and Canada. We do! However, even if we effectively meet all our domestic challenges, U.S. and Canadian demographics just do not allow the type of growth which can make UN. a large and strong institution. l here are, at best, two million Ukrainians (over 50 percent only half-Ukrainian) in the United States and Canada. We must locate them and convince them to join UNA. In Ukraine the are 52 million Ukrainians. Where will it be easier to recruit new members?

It is the 59th minute of the 11th hour and the clock is rapidly ticking. If we do not plan this expansion, we will be left out of Ukraine and slowly we will diminish in importance in the United States and Canada. Just look at what happened to the two Ukrainian fraternals which seek to now merge with the UNA.

The stature of UNA and the Ukrainian-American community rose significantly since 1991 due to our ties to a large, important nation – Ukraine. It is tragic that we maintained our close ties to Ukraine during the 97 years of our existence when it was not politically beneficial to the UNA to do so and then distanced ourselves from Ukraine when it is politically and financially beneficial. I hope that the UNA Assembly will, finally, begin addressing this issue. As I pointed out in the past, the first step would be the expansion of our newspapers to Ukraine.

CONCLUSION

I strongly believe that we are at the crossroads of our future as a viable organization. I urge my fellow Assembly members to consider carefully the points I have raised. I believe that our future as an organization requires charting a new course and it needs to be charted now.

Звіт радної Стефанії Гаврилюк

Once again, it is my privilege to report on my activities as advisor. Most of the work revolves around activities and events at Soyuzivka because of my proximity to the UNA Estate. This report will cover my activities on behalf of the UNA from January, 1995 through September, 1996.

I attended the annual meeting of the Troy-Albany District on March 26, 1995 in Watervliet. Alex Blahitka, UNA Treasurer gave the keynote address on the state of the UNA at the present time. I spoke about the plans and changes at Soyuzivka for the Summer 1995 season.

In May, 1995, I pariticipated in the Annual Meeting of the General Assembly which was held at the UNA Estate, Soyuzivka. Many very important decisions were made at this meeting.

During the first two weeks of July, 1995, I was asked to speak on behalf of the UNA at closing ceremonies of both sessions of "Tabir Ptashat" and also at the closing ceremonies of the Childrens Camp at Soyuzivka. Not only did I speak at end of camp, but I was also participated actively as an instructor at the camp. I gave daily lessons on Ukrainian folklore and traditions and prepared related arts and crafts for the children. I also provided the children with a brief history of the Ukrainian National Association.

During the summer season, I was asked by Anya Dydyk-Petrenko to take charge of the Miss Soyuzivka contest which was held on August 19, 1995. The members of the jury were Advisor Alex Chudolij, Wasyl Hrechynskyj and Sonia Semanyszyn.

On November 18 and 19, 1995, the General Assembly held a meeting at home of fice in Jersey City at which I was present.

The Troy-Albany District meeting was held in Watervliet on March 23. UNA Vice-President, Dr. Nestor Olesnycky was the main speaker who brought everyone present up to date on the activities of the Ukrainian National Association. I was able to provide some information on the changes that were being planned for the 1996 summer season at Soyuzivka.

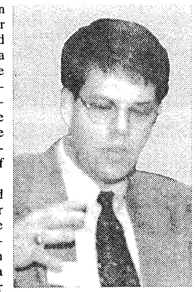
I was once again called on to thank the organizers, parents and participants of "Tabir Ptashat" at the closing of camp in July. At these ceremonies and at the ending of the UNA Childrens Camp, I presented the campers with gifts from the UNA.

In August, as in the past two years, I coordinated the Miss Soyuzivka contest at the request of Vice-President Anya Dydyk-Petrenko. The judges in this year's contest were UNA Advisor **Alex Chudolij, Olya Chodoba-Fryz and Sonia Semanyszyn.**

In addition to my activities as advisor, I have also continued my duties as secretary of Branch 88 in Kerhonkson. We have organized 25 new members from January, 1995 to the present.

I look forward to serving on the special committees at this annual meeting of the UNA General Assembly.

Advisor Taras Szmagala Jr.

During the past eighteen months, I have had the honor and opportunity to live and work in Kyiv, Ukraine. As a lifelong member of the Ukrainian-American community and as someone who values his Ukrainian heritage, the chance to contribute to the process of Ukrainian nation-building was an opportunity of a lifetime.

Living in Ukraine increased my love and appreciation for my heritage, but prevented me from participating in the fraternal activities of the Ukrainian National Association. As a result, my report this year focuses on a number of issues facing the UNA. And, as I stated in my report last year, the manner in which these issues are addressed are crucial to the health and well-being of our organization.

Issues facing the UNA

1. Our Mission Statement

During the past year, the UNA has taken steps to get its financial house in order. While these steps – such as the proposed merger with the Ukrainian Fraternal Association and the sale of our building in Jersey City, N.J. – must be subject to the closest scrutiny of the General Assembly, the willingness of management to consider these actions and to discuss them with the General Assembly is commendable. Also, the UNA Executive is to be commended for addressing an issue I raised in my annual report last year by moving the annual meeting to November.

Notwithstanding these positive developments, an underlying issue remains: we have not, as an organization, defined our "mission statement". In order for our organization to advance into the twenty-first century, we must ask ourselves: why do we exist? In other words, what is the goal of the UNA?

Everything the UNA subsequently does – from the sale of the building, the merger with the Ukrainian Fraternal Association, or the re-opening of the Washington Office – must be done from the point of view of fulfilling the mission statement. Accordingly, the first order of discussion at this year's annual meeting should be what the purpose of UNA should be. Are we the sell life insurance only? If so, why? Should we spin off The Ukrainian Weekly and Soyuzivka into private corporations and dissolve the UNA? If not, why not?

Unfortunately, Ukrainian-Americans increasingly views the UNA as an organization with little relevance to the community. Ukrainian-Americans today do not need to purchase life insurance from the UNA; they have the choice of purchasing from anyone they wish at competitive rates. Thus, UNA asks that Ukrainian-Americans purchase life insurance out of a sense of duty to the community. In response to that request, the community naturally asks: what does the UNA do for the community?

The traditional answer to that latter question is increasingly this: the UNA operates Soyuzivka and publishes Svoboda and The Ukrainian Weekly. Is that what the UNA is all about, i.e., to operate a resort and publish two newspapers? If it is, the UNA simply will not attract new members.

In sum, the UNA needs a goal towards which it can work. We need to be able to approach potential new members and say "this is why you should join the UNA". And the reasons must be concrete – not couched in a sense of amorphous duty to the community or vague expressions of fraternal bliss. Our challenge is to fashion that goal. Soon.

2. The Washington Office

While in Ukraine, I had an opportunity to meet with many Ukrainian-Americans from various areas of our country who were visiting Kyiv. When I told them I was involved with the UNA, almost every one of them asked me why the UNA closed the Washington Office. Some thought it an act of "desperation", others saw in it a validation of their perception of the UNA as an irrelevant organization. All of them, however, thought it was a serious mistake.

I, too, think it was a serious mistake – one over which each of us on the General Assembly should be ashamed. For the closing of the Washington Office did more than close the most effective presence our community had in our nation's capital. It also sent a signal to the community that the UNA is no longer striving to serve the Ukrainian-American community, but simply to sell life insurance. Sending their signal is the quickest way to hasten the demise of the UNA.

Many say in response to this criticism that the UNA is not in the business of lobbying for Ukraine. Indeed, that's true. Ukraine has its own embassy and professional diplomatic staff. But Americans must set policy for America, and the voice of Ukrainian-Americans was heard most loudly through out Washington Office. Keep in mind, as well, that the UNA also need not be in the business of selling life insurance. Unlike in the 1890's, Americans of Ukrainian descent can buy life insurance anywhere. True, Ukraine might not need the UNA, but Ukrainian-Americans do not need another life insurance company, either.

By closing our Washington Office, we have eliminated one of very few reasons we could offer to our youth for joining the UNA. And that is truly a shame.

3. Our management

As I stated in my report last year, General Assembly members have a fiduciary duty to each policyholder of the UNA. That means, among other things, that we have a legal obligation to be vigilant in protecting the interests of UNA members. This vigilance includes ensuring that the management practices of the organization are consistent with those of comparable organizations. It is not enough to "take management's word for it", no matter how much one may trust management. And verifying the current management practices of the organization is clearly outside the competence of internal UNA Auditors, no matter how well intentioned they may be.

Management decisions, after all, affect productivity and efficiency. And when discussion begins about cutting costs, hard management decisions must be made. The goal is straightforward – cut fat, but don't cut bone. In other words, cut expenses, but only where such cuts do not impact the ability of the organization to provide those services central to its mission. Have we hired too many people in the front office and/or in Svoboda? Do we grant pay raises without adequate performance reviews? How is employee performance evaluated, after all? I do not know the answer to any of these questions. But we all need to find out.

Accordingly, this General Assembly should engage an independent management consultant to perform a comprehensive review of the management practices of the UNA. The results of this management consultant should be presented, on a confidential basis, to each member of the General Assembly for action at the 1997 Annual Meeting.

Conclusion

I take no pleasure or joy in observing that the UNA, of which my great-grandfather and all four of my grandparents were active members, is facing extinction. But that is, indeed, the case. Unless we act to reassess why we exist, and what we are here to do, the future of the UNA will be numbered in years rather than decades. I submit this report in a spirit of cooperation with leadership, and I look forward to working with that leadership to build the future of Bat'ko Soyuz.

Звіт радного д-ра Олександра Серафина

В звітовому періоді відбулися дві наради Головного Уряду УНСоюзу — звичайні і спеціяльні. Річні звичайні наради відбулися від 15-го до 18-го травня 1995 року на Союзівці, а спеціяльні — 18-го і 19-го листопада 1995 року в Головній канцелярії в Джерзі Сіті. Як радний УНСоюзу, я брав активну участь в обох засіданнях. Протокол зі звичайного засідання був опублікований в кількох числах „Свободи", починаючи від 16-го листопада 1995 року, а протокол із спеціяльного засідання **був опублікований.**

Корпорація будинку мала також два засідання — 25-го лютого і 17-го листопада 1995 року. Будучи членом дирекції цієї корпорації, я брав участь в обох засіданнях. Головними точками засідань була майбутність будинку і доцільність його продажу. Рекомендація продажу була одобрена на звичайному засіданні Головного Уряду. Вибрано також семичленний комітет, який має зайнятися продажем. До цього комітету входжу і я.

З огляду на мале число членів у Відділах 463-му і 504-му у Віндзорі, їх злучено з Відділом 341-им. Також злучено Відділ 75-ий з Відділом 20-им в Дітройті, з огляду на здоров'я секретаря.

Секретарі Відділів приєднали за 18 місяців 75 нових членів на суму 1,022,000 дол. забезпечення. Це становить лише 42% (річної) квоти.

Організаційні наради, які відбулися 1-го жовтня 1995 року, були присвячені тим разом секретарським справам. В нарадах взяло участь 18 осіб, переважно секретарі та їх заступники.

Відділи 174-ий, 175-ий і 183-ій відбули Загальні збори, на яких я вітав присутніх від Головного Уряду та Округи.

Окружний Комітет зорганізував спільно з кредитівкою „Самопоміч" семінар на тему „Фінансові справи". Цей семінар відбувся 20-го травня 1995 року в Культурному Осередку церкви св. Йосафата. В програмі виступали: Петро Безверхий, Володимир Омек, Борис Блюй і Олександер Серафин. Перші два доповідачі говорили про біржу і акції, Б. Блюй про банкові справи, а я про забезпечення і роди поліс, які пропонує УНСоюз. В цьому семінарі взяло участь біля 100 осіб.

Другим унікальним почином Округи була зустріч з новоприбулими з України. Її співорганізаторами були кредитівка „Самопоміч" та Товариство „Самопоміч". Ця зустріч відбулася 21-го січня 1996 року також в Культурному Осередку церкви св. Йосафата. В програму входили інформаційні виступи місцевих голів всіх трьох спонзорів. Інж. Л. Липецький інформував про працю і користі членства в кредитівці. Про УНСоюз та його братську і асекураційну програму говорив О. Серафин. Про Т-во „Самопоміч" та інші організації в Дітройті розказав інж. В. Колодчин. Після інформаційної частини була розвагова з виступом двох солістів і трьох декляматорів. Зустріч закінчилася перекускою і товариською гутіркою. В ній взяло участь біля 160 осіб, з чого 110 новоприбулих українців.

Протягом звітового періоду був кількакратно висвітлений фільм УНСоюзу „За стерном долі". Продовж квітня 1995 року фільм бачили учні сьомої і восьмої кляс, студенти середньої школи та учителі шкіл Непорочного Зачаття — разом 132 особи. 24-го червня 1996 року його висвітлих проф. Степан Віхар на місячних сходинах Українських Абсольвентів — 50 учасників.

Традиційний Союзовий День Округи відбувся на оселі „Діброва" 22-го липня 1995 року з участю 50 активістів УНСоюзу. Як кожного року, програма складалася з ділової, розвагової та гостинної частин.

Роздача матуральних дипломів „Рідної Школи" сімом абсольвентам була на спеціяльному бенкеті 30-го листопада 1995 року. В програмі брали участь представники Округи. Секретар Леся Лаврин, як голова „Рідної Школи", відкрила програму, а О. Серафин вітав матурантів від УНСоюзу і вручив грошову нагороду.

Чотири випускники середньої школи Непорочного Зачаття одержали під час ґрадуаційних програм, які відбулися 4-го червня 1995 року і 3-го червня 1996 року, по 250 дол. від УНСоюзу. Також грошові нагороди були вручені чотирьом випускникам суботньої школи при катедрі св. Покрови.

Генеральний консул України в Чикаґо Василь Кирик зустрічався з представниками української громади в Мишиґені 10-го січня 1996 року. На цій зустрічі УНСоюз репрезентували Я. Базюк, С. Віхар і О. Серафин.

УНСоюз був співспонзором презентації 4-го тому Енциклопедії Української Діяспори та інших видань. В програмі брали участь: Володимир Євтух, міністер національностей та міґрації в Уряді України, д-р Василь Маркусь і д-р Дарія Маркусь. Презентація відбулася 3-го травня 1996 року.

Голова Округи репрезентував УНСоюз на зустрічі з губернатором Мишиґену, який підписав проклямацію, проголошуючи Тиждень братських організацій, як також на загальних зборах Мишиґенського братського конґресу. На цих зборах його переобрано членом Управи, головою Статутової комісії і членом Правничої. Він брав участь у п'ятьох засіданнях Управи протягом минулого півтора року.

Окружний Комітет відбув, крім двох загальних зборів, шестеро засідань, на яких пляновано його працю.

Округа стала членом ЗУДАК.

Школа бизнесової адміністрації Вейнського університету вибрала голову Округи видатним абсоль-

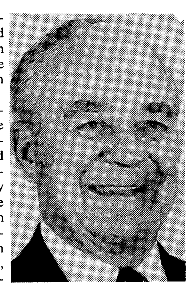
вентом на 1995 рік. Вручення грамоти відбулося 21-го квітня на спеціяльній програмі з гостиною при участі біля 400 осіб. З цієї нагоди УНСоюз одержав належну рекляму.

Члени Окружного Комітету поширювали літературу про УНСоюз під час пікніку кредитівки „Самопоміч", фестивалю церкви св. Йосафата, семінара „Фінансові справи", зустрічі з новоприбулими українцями та інших нагодах.

Пресконференти Округи писали про її діяльність в „Свободі", „Українському Тижневику" та „Дітройтських Новинах".

-За виконання вищезгаданого я є щиро вдячний Головному Урядові, членам Окружного Комітету та їх супругам і всім приятелям УНСоюзу за їхню поміч.

Звіт радного Андрія Кейбіди

I deem it an honor and distinct privilege to have served the needs of the Ukrainian community as Advisor of the Ukrainian National Association during the past 14 years.

The UNA continues its leadership role in promoting the principles of brotherhood, fraternalism, stressing patriotism and civic responsibilities for the benefit of our Ukrainian community and our nation by providing the necessary tools for our youth with sports programs and scholarships; for continuing education and reaching out to the needy, aged, infirm and disabled members. I am enjoying the responsibilities of serving the UNA in promoting its varied activities and future programs, since it is the most respected and influential Ukrainian institution in the Western Hemisphere. I will continue to provide the incentive and spark to foster peace, harmony and unity amongst the membership as the emissary of the largest and strongest Ukrainian fraternal institution in the free world which has administered assistance to its membership for more than 100 years.

Participated at organizational and annual meetings of the UNA district committee relative to the various aspects of the UNA activities and to keep the membership apprised of new insurance developments.

Appointed by the UNA President Ulana M. Diachuk to continue to serve as its representative on the Executive Board of the New Jersey Fraternal Congress. I was elected President of the NJFC during the period of 1991-1992 and participated in two National Fraternal Congress of America Conventions as the UNA representative.

Coordinated ceremonies of Ukrainian Independence Day in Maplewood, N.J. where Mayor Ellen Davenport signed the proclamation at the regular meeting of the Maplewood Township Committee on August 6 designating August 24 as Ukrainian Independence Day commemorating the fifth anniversary of modern Ukraine's independence.

Appointed to represent the UNA on a coalition of 24 religious, racial and ethnic groups co-sponsoring a "Stamp Out Hate Campaign" statewide which is formulated by the American Jewish Committee.

My wife, Evelyn, and I were invited to attend the annual Christmas party sponsored by the UNA for its employees and friends.

As Secretary of UNA Branch 322, I will continue to develop further plans for organizing new members for the future growth and prosperity of the UNA.

Personal thanks to the editors of the Svoboda and The Ukrainian Weekly for their sincere consideration and cooperation in printing articles submitted and congratulate them on the excellence of their respective newspapers.

Звіт радної Анни Ремік

First and foremost, as the Financial Secretary of Branch 238, Boston, Mass. I would like to take this opportunity to thank the Executive Officers and all their employees for their consistent cooperation and for the many new changes made in the past year and a half. The change of forms, newsletters, changes made on assessment sheets and monthly dues reports, and telephone directories are just a few examples. I'm sure all branch secretaries are of the same opinion.

As a member of the General Assembly, other than attending many social functions, funerals etc. my activities were as follows:

– February 19, 1995 – attended annual meeting of Branch 307 Boston, and as was suggested to me by the home office, I checked the secretaries method of payment, all books etc.

– March 19, 1995 – arranged for a memorial service held for all past deceased members of Branch 238, Boston.

– May 15-18, 1995 – attended the Annual Meeting of the General Assembly at Soyuzivka. It was one of the most unusual meetings I had ever attended.

– June 3, 1995 – attended the summer meeting of the New England Fraternal Congress at the Holiday Inn, Springfield, Mass., and represented the UNA in the capacity as a director.

Due to personal family health problems, participation in may areas had to be canceled for a couple of months, including attending Seniors Week at Soyuzivka of which I am an officer.

– November 4, 1995 – I attended the 71st annual meeting of the New England Fraternal Congress representing the UNA at which time I was a Director. This was held at the Sturbridge Host Hotel, Sturbridge, Mass.

– November 18-19, 1995 – attended the extraordinary meeting of the General Assembly in Newark, N.J.

– February 27 – spent the whole day assisting in the separating and packing of 3000 lbs. of clothing to be sent to Ukraine. This was sponsored by the Father John Danylevich Foundation, Inc.

– March 17 – arranged a memorial service held for all past deceased members as is done each year.

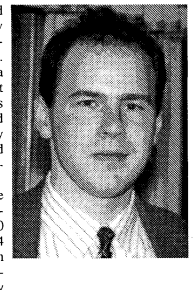
– April 26 – Friday evening, I was in attendance at a candlelight vigil, commemorating the 10th Anniversary of the nuclear disaster in Chornobyl. This took place at the Boston Common, at the site of the tree which was planted, when the 5th anniversary observance took place.

The following Sunday I was on the committee when an Easter Dinner (sviachene) was held including the parishioners of both St. Andrew Orthodox Church, and Christ the King Catholic Church. This also was in observance of Chornobyl.

I am on the Executive Board of St. Andrew Parish, plus on the board of St. Olha's Sisterhood.

In conclusion, I would like to thank the Editors of Svoboda, and The Ukrainian Weekly for their prompt cooperation whenever I submit articles, pictures etc.

Advisor Nicholas Diakiwsky

It was an honor to be elected to serve the UNA as Advisor by the delegates of the 33rd convention held in Pittsburgh, Pa. It is of great distinction to be a part of guiding the largest Ukrainian organization into it's second century. I have found my first 2 years in this capacity to be both challenging and informative. A report of my service and activities is as follows.

In 1995, I attended the annual meetings for the following branches: Branch 120 in Aliquippa, Pa., Branch 264 in Carnegie, Pa., and Branch 161 in Ambridge, Pa. I attended the General Assembly meeting held at Soyuzivka in May 1995 and the special session held in Jersey City, N.J. in November 1995. In September and December 1995, I attended Branch 161's annual picnic and Children's Christmas Party respectively. I served as the Pittsburgh District Vice Chairman until May 1996, when I was elected chairman at our Pittsburgh District annual meeting. In June 1996, I attended on behalf of the UNA, the All Saints Ukrainian Orthodox Church Camp 18th Anniversary celebration held in Emlenton, Pa., since January 1995, I have organized 14 new members and since assuming the secretarial duties of branch 161 in October 1992, I have organized a total of 50 new members. I continue to serve a branch with over 400 active members, as well as, offer myself as a resource to the secretaries in the Pittsburgh district. I try to assist in the areas of general secretary operational issues and organizing.

During this General Assembly's first session in May of 1995, we were faced with many difficult decisions that would have a major impact on the UNA's future. I believe it is important that we stay on this course without forgetting that our growth is first and foremost dependent upon our fraternal strength. At the General Assembly's special session November 1995, we formed a merger committee and endorsed the exploration of merging with two other Ukrainian fraternal organizations. As I brought this news back to the members of my branch and district, many of whom are members of these other organizations as well, the prospect of the mergers was met with approval. As long as we can fortify our financial position and develop common business philosophies, while maintaining our traditional role of serving Ukrainians and the Ukrainian community, a unity of our organizations can contribute to the UNA's present strength and long-term growth and prosperity.

Звіт радного Романа Куропася

Моя праця для УНС — перш за все, як секретаря 20-го Відділу „Згода" понад чверть століття якнайкраще репрезентувати, вести щоденну працю і організувати нових членів. За останній рік я зорганізував трьох нових членів на поважні суми. Вітаю директора Корпусу миру на Україну з родиною.

Заки я став членом УНС, для мене слова Український Народний Союз були дуже важні і такими вони залишились. Наш найстарший братський союз виконав нелегку працю через одне повне століття і лишається нам все зробити для об'єднання всіх наших сил для дальшої розбудови і кращих умов. Мусимо заохотити нових секретарів і перевишколити секретарів розуміти краще наш товар і братську діяльність, розбудувати наші округи, мусимо створити маркетінг, який заохотить проспектів стати членами УНС.

Від останніх наших нарад бачимо конечність плянувати на майбутнє конечні зміни для добра і росту УНС. Як важно, що вдалося зберегти „Свободу", для котрої мусимо дальше шукати нових передплатників. „Свобода" повинна мати власний бюджет.

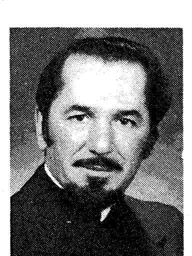
Я старався приєднати наших молодих студентів, професіоналістів і громадян до активної участи у виборах в рамках Української Американської Республіканської Коаліції. Ми здобули понад десять окружних делегатів — більшість, котра була вибрана до Мишиґенської стейтової конвенції. Вже в квітні ми працювали для сен. Р. Дола і Р. Ромні у виборах до сенату ЗСА, Дж. Паппаджорджа і Дж. Нолленберга до Палати Репрезентантів і Дж. Ямури на дистриктового суддю. Мав я можливість написати і говорити про двох наших правників на пости суддів. Більшість нашої коаліції є членами УНС і маємо друзів по інших містах. За це маємо близьку співпрацю наших приятелів — губ. Дж. Енглера, сен. С. Ейбрагама, секретаркою стейту Міллер, суддями, конґресменами і Республіканською партією.

Через діяльність українців і щирі відносини губ. Енглер уможливив першу в Америці Економічну комісію зв'язків поміж Україною і Мишиґеном. Він признач сіть українців. Я мав можливість уложити перші листи до відвідин амбасадора Юрія Щербака до його приїзду на відзначення 5-ліття незалежности України і підписання економічної угоди між Мишиґеном і Запоріжжям. На бизнесовому сніданку було понад 150 представників фірм, які мали можливість почути і стрінутись з амбасадором Щербаком і генеральним консулом В. Кириком.

Потенціял української американської громади є надзвичайний. Ми маємо обов'язок приєднати кожного до нашої громади і УНС. Мусимо використати всі можливості для здійснення цього, що найважливе і конечне для нашої будучности.

Якнайкраще я старався виконувати усі обов'язки.

Звіт радного о. д-ра Мирона Стасіва

У звітовому часі учащав на громадські імпрези та представляв Український Народний Союз, як також у тому звітовому часі обговорював можливості нового членства.

14-го січня 1995 року на Новорічній зустрічі торонтоньских Владик зложив різдвяні побажання також в імені Головної Управи Українського Народного Союзу. Рівнож 21-го січня брав участь у святкуванях Незалежности, що його влаштовував місцевий КУК (Конгрес Українців Канади).

На сходинах Торонтонської Округи, під час якої обрано нову управу, виголосив привітальне слово. А під час святкування „Дня Спадщини" на Онтарійському острові, враз із працівниками Торонтонської Канцелярії Українського Народного Союзу, брав участь та склав побажання.

Під час відзначення Чорнобильської трагедії брав участь в молебні перед Парляментом Онтарійського Провінційного Уряду. Відзначаючи пам'ять поетеси Лесі Українки, відслужено Соборний Молебень біля пам'ятника в Гай Парку в Торонті.

Брав участь у відзначенні 4-ої річниці проголошення Самостійности України, передаючи привіт, та брав участь в стрічі з достойним дипломатом України Анатолієм Зленком. У жовтні (17.X.1995) в приміщеннях КУМФ брав участь у вітанні Консула України до Канади достойного Сергія Боровика.

На Новий Рік, за старим чи Юліянським стилем, Новорічна зустріч Торонтонських організацій з Владиками, Ізидором Борецьким та Романом Даниляком, в домівці „Лицарів Колюмба" на Парклавн вулиці — брав участь та зложив новорічні побажання. В місяці січні цього ж року брав участь у відзначенні Незалежности, що його спонзорував місцевий КУК, як також брав участь у відзначенні свята Героїнь.

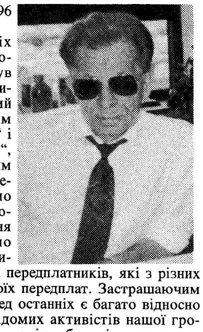
Під час відзначення 10-ої трагічної річниці Чорнобильської трагедії брав участь у Соборному Молебні та в громадській зустрічі з Амбасадором до Канади Володимиром Фуркалом. Сьомого травня 1996 відбулася зустріч з українськими збройними силами, перебуваючими в Онтаріо.

З початком червня цього ж року підготовлялися до річних сходин Торонтонської Округи, які таки не відбулися.

В місяці липні брав участь в громадській стрічі з першим Президентом України достойним Леонідом Кравчуком. Наступного місяця припадало відзначення Лесі Українки, де також брав участь. Святкування п'ятої річниці самостійної України величаво пройшло на оселі Київ, де також брав участь.

Звіт головного редактора „Свободи" Зенона Снилика

Листопад '96

Період від останніх надзвичайних нарад Головного Уряду УНС був кризовим для нашого видавництва, спричиненим драстичним підвищенням передплат на „Свободу" і „Український Тижневик", зумовленим зростаючим дефіцитом, що у свою чергу сильно обтяжувало резервовий фонд УНСоюзу. Справді, підвищення передплат зредукувало дефіцит, але й причинилось до втрати багатьох передплатників, які з різних причин не відновили своїх передплат. Застрашаючим явищем є факт, що серед останніх є багато відносно заможних, а головно відомих активістів нашої громади. Тяжко уявити собі, як ці особи, які претендують на лідерів організованого життя громади, можуть бути її речниками і мотиваторами.

Іншою причиною невідновлення передплат — це проживання старших віком осіб на „заморожених" пенсіях, які, мабуть, не могли собі позволити на ці підвищення, бо як виявляє статистика, вони, правдоподібно, передплачували „Свободу" і для своїх дітей, а „Український Тижневик" для своїх внуків. Такий подвійний удар вони, мабуть, не змогли знести.

Ще одною причиною зменшення накладу „Свободи" є смертність старших віком її читачів, а з тим і членів УНСоюзу. Від років приплив молодшого віком членства до УНС і тим самим потенціяльних передплатників — є мінімальний. Це відноситься до всіх наших установ і організацій — церковно-релігійних, громадських, культурно-мистецьких, жіночих і молодечих. Це й причиною заникнення динамічности громадського життя у всіх його проявах.

Не останньою, але великою причиною зменшення нашого тиражу є вже хронічно препогана доставка газет поштою, керівні чинники якої на урґування наших читачів цинічно показують пальцем на видавництво, що буцімто його вина. Це звичайна брехня, бо газета наша виходить кожного дня, п'ять разів в тижні, з релегійною реґулярністю. Некомпетентність і зухвалість поштової службі, яка ніяк не дотримується свого старого мотто щодо достави посилок „через бурі, дощі і сніги", є ножем в спину відборника.

Після запитника до наших читачів минулого року, ми стараємось достосуватись до їх побажань і будемо це робити й надалі. Нам пощастило відновити медичний порадник з допомогою членів лікарського товариства УЛТПА, зокрема д-рів Павла Пундія і Юліяна Мовчана. На жаль, з молодих віком лікарів покищо ніхто не відгукнувся, хоч знаємо, що серед них є багато україномовних спіціялістів, які успішно виступали з доповідями на світових з'їздах українських лікарів.

Ідучи назустріч нашій „четвертій хвилі" імігрантів, тобто найновішим пришельцям з України та країн Східної і Центральної Европи, ми започаткували нові рубрики: порадник імігрантам організації „Паллада" в Ню Йорку (раз в місяць) і куток англійської мови (щодва тижні), який провадить Галина Колесса. Відгук маємо наскрізь позитивний, але число передплатників з кіл „четвертої хвилі" можна порахувати на пальцях одної руки. До певної міри, ми їх розуміємо, це люди з менталністю „дай", заробітчани, які хочуть на швидку руку призбирати трохи долярів, легально чи нелегально, перетривати існуючу економічну кризу в Україні і евентуально повернутись домів, коли там політично-економічна ситуація устабілізується. Але всетаки їх апатія, а то й презирство до українства тут на поселеннях, не можна нічим оправдати. Більшість з них але не інтеґруються в наше громадське життя, ані не творять своїх нових структур суспільного життя, які, можливо, деякі із наших поселенців підтримали б морально і матеріяльно. Який колосальний контраст поміж третьою (повоєнною) і цією четвертою хвилею українських емігрантів.

У редакційній настанові „Свободи" ми не вводили радикальних змін: стараємось максимально інформувати про події в Україні, про активність українців на міжнародних форумах (напр., Олімпіяда в Атланті, ООН, політичні контакти тощо), не забуваючи про наші союзові і загально громадські справи, активність наших організацій і збереження української активности на поселеннях.

У звітовому часі відійшов з редакції Роман Юревич, який згідно з його заздалегідь висловленим бажанням пішов на ранню пенсію від 30-го вересня цього року. Його місця покищо не заповнили, хоч розглядаємось за потенціяльними кандидатами. Крім мене, в редакції затруднені на повний час Петро Часто, Христина Ференцевич, Раїса Руденко (в Джерзі Сиґі або в Києві) і Галина Колесса, а на неповний час Ольга Кузьмович і молодий адапт журналістики, студент (на неповний час Ратґерського університету) Сергій Миронюк, який деяку частину свого часу присвячує книгарні „Свободи". Від декількох місяців користаємо з послуг досвідченого журналіста з України Володимира Романюка, який тимчасово поділяє свій час поміж редакцією і друкарнею.

Не зважаючи на непевну сучасність, дивлюсь з надією в майбутнє, що, з одної сторони, Україна утвердиться як справжня держава, а з другої, що наші середнє і молодше покоління включається в наше громадське життя тут більш інтенсивно і продуктивно для власного добра, для добра своїх нащадків в ім'я збереження динамічности наших громад на поселеннях.

Уважаю, що Головний Уряд УНСоюзу, нашої найбільшої установи, і всі його підрядні клітини зроблять необхідний інтроспективний вгляд у нашу організацію і цілу громаду та, як це було в минулому, стануть в авангарді оновлення нашого суспільного життя в ЗСА і Канаді.

Report of The Ukrainian Weekly Editor-in-Chief Roma Hadzewycz

As I write this report, covering the period from May 1995 through October 1996, I find myself wondering how and where to begin. Do I focus on the good news, or the bad news? Both are important and must be noted.

The good news is that cooperation among The Weekly's three press offices — our editorial office in Jersey City and our two press bureaus in Kyiv and Toronto — is better and more productive than it has ever been. The results are obvious on the pages of our newspaper. The good news is that it's been an exciting year and a half in terms of the news we covered and the special issues we produced marking the 10th anniversary of the Chornobyl nuclear accident and the fifth anniversary of Ukraine's independence.

At the same time, however, I must report that the number of our subscribers has dropped to about 8,200. In May of 1995 it was about 10,000. Let me address this issue at the top of my report. I feel that the drop in subscribers is a direct result of this General Assembly's decision in 1995 to raise our subscription fees to 200 percent the rate charged in 1994: from $20 to $40 for UNA members and from $30 to $60 for non-members. The General Assembly's decision raised the rate over that approved at the Ukrainian National Association's convention, which as you will recall was a three-part phased-in increase that would have brought the price of The Weekly to $35 for members and $50 for non-members by 1997.

We have received a number of letters indicating that subscribers were not renewing because the price is too high. I believe that it's not the price itself that is too high — after all, it's only 77 cents per issue for members or $1.15 for non-members — but the fact that the increase was so steep. The Weekly was a bargain for so long and then we very abruptly raised its price. Now we are suffering the consequences.

I have tried to explain to our readers the necessity of raising The Weekly's price — there have been several editorials on that topic alone. And I have written an article about The Weekly as a fraternal benefit of membership in the UNA that appears in the forthcoming November issue of The UNA in FOCUS, Soyuz's new newsletter for members.

The Weekly editorial staff does what it can to promote the paper, but what we really need at this time is a good marketing plan and the personnel to carry it out. The Weekly staff is now preparing its ideas for a new marketing plan in an effort to help, but we alone cannot be responsible for carrying it out, as this requires a full-time commitment. (For reasons unclear to us at The Weekly, the person who was hired to work out of the UNA's Etobicoke office in the field of marketing/public relations, Katja Stefaniuk, was dismissed. This directly affects us as Ms. Stefaniuk had already started a marketing campaign for The Weekly and Svoboda. We were looking forward to working with her in tapping into a huge market of readers.)

We need to offer special discounts, gift subscriptions, etc., and we need to reach members of the UNA who have never received our publications — and there are many of these. As President Ulana Diachuk pointed out in the premiere issue of The UNA in FOCUS, only about a third of UNA members receive either Svoboda or The Weekly. I believe we can get back the subscribers we've lost, and that we can grow beyond the 10,500 readers that we had at our peak at the time of the 1994 convention.

Staff members

The staff of The Ukrainian Weekly now includes: Editor-in-Chief Roma Hadzewycz, Associate Editor Marta Kolomayets, Assistant Editor Khristina Lew, and Staff Editors Roman

Woronowycz and Andrij Wynnyckyj. Mr. Wynnyckyj is also our full-time staffer in the Toronto Press Bureau, which has been working out of the UNA sales office in Etobicoke, Ontario, since May 1995. Ika Koznarsky Casanova is our part-time editorial assistant and our de facto arts editor. During the report period we also employed Yarema Bachynsky and Tamara Tershakovec as editorial assistants.

During the report period our Kyiv Press Bureau was staffed as follows: Marta Kolomayets through July 1995 (she had begun her fifth tour of duty in June 1994); Ms. Lew, July-October 1995, and Ms. Kolomayets, October 1995 through mid-September 1996. Mr. Woronowycz has been in Kyiv since September 1996 and is to remain through the end of February 1997. The Kyiv Bureau also employs a secretary; during the report period that position was filled by Vika Hubsky, then Halia Svidzinska and now Ira Zhelezniak.

The Weekly continues to be lucky in having Awilda Arzola Rolon as its typesetter. (She's been with us for more than 15 years, and this year we all attended her wedding.) Serhiy Polishchuk is our layout artist and all-around computer troubleshooter. I must also point out that Ms. Rolon now takes charges of putting out The Weekly's annual special issue devoted to UNA scholarship recipients.

Correspondents

The Weekly has a number of regular correspondents and contributing writers. Due to the liquidation of the UNA Washington Office (whose loss was especially difficult for our newspaper), we had to find a regular correspondent in the nation's capital. We are lucky to have found Yaro Bihun, who has done an excellent job covering major news stories in Washington. In Washington we have on occasion also used the services of R. L. Chomiak (a former editor of The Weekly in 1960-1961). Irene Jarosewich, who used to write from Washington, now lives in the New York/New Jersey area and continues to submit occasional articles to our newspaper. We have had the pleasure of using a Svoboda staffer on several assignments for The Weekly. He is Serhiy Myroniuk, a student of journalism and recipient of the UNA's Anthony Dragan Memorial Scholarship.

In Canada our regular correspondents include Chris Guly in Ottawa, and several free-lancers in Toronto: Oksana Zakydalsky, Nestor Gula, Maria Koropeckyj and Yuriy Diakunchak. The work of the Toronto contingent is coordinated with Mr. Wynnyckyj. Other writers who submitted feature articles during the report period are Orysia Paszczak Tracz and Jeff Picknicki Morski in Canada; Tamara Stadnychenko, Natalia (Dmytrijuk) Warren and Bohdan P. Rekshynskyj in the U.S.; Tony Leliw in England; and George Hawrylyshyn in Brazil.

News analyses are written by David Marples, Eugene Iwanciw, Volodymyr Zviglyanich and Taras Kuzio. We have two columnists: Myron Kuropas ("Faces and Places") and Mr. Guly ("Canada Courier"), but we are now actively looking for at least one, maybe two more columnists in order to broaden the range of commentary presented. We have a sports columnist, Ihor Stelmach, who writes mostly about hockey ("Ukrainian Pro Hockey Update"), but occasionally does football as well. In the realm of music we have a reviewer, Oles Kuzyszyn, and a columnist, Roman Sawycky ("Sounds & Views"). Helen Smindak contributes her cultural/arts column now called "Dateline New York."

Our Kyiv coverage has been bolstered by contributions from Marta Dyczok, Petro Matiaszek, Natalia Feduschak, Mary Mycio, Irena Koval, Danylo Yanevsky, Borys Klymenko and Mark Andryczyk.

Major news stories

Without a doubt, the major news story covered by The Ukrainian Weekly during the report period was the adoption on June 28, 1996, of a new Constitution for Ukraine. This historic development occurred at the end of a marathon 16-hour session of the Parliament; it came just over a year after a constitutional accord had been signed by the president and Parliament of Ukraine in an attempt to resolve the protracted power struggle between those two branches of power.

There were two prime ministers for Ukraine during the report period, first came Yevhen Marchuk (June 1995) and then Pavlo Lazarenko (May 1996). The streamlining of the Ukrainian Cabinet followed in July 1996. Most recently we reported on Prime Minister Lazarenko's state of the nation address in which he predicted that economic revival in Ukraine would begin as early as next year.

Also covered on the pages of The Weekly were Bill and Hillary Rodham Clinton's May 11-12, 1995, visit to Kyiv. Sure signs of the developing U.S.-Ukraine partnership were seen in a number of mutual visits: U.S. Secretary of Defense William Perry traveled to Pervomaisk in January 1996, President Kuchma to Washington in February 1996, Deputy Secretary of State Strobe Talbott to Kyiv in July 1996, Foreign Minister Hennadiy Udovenko and Prime Minister Pavlo Lazarenko to Washington in July 1996, and Mr. Udovenko again to Washington in October of this year. Finally, in September of this year, the creation of the binational Kuchma-Gore Commission was announced.

In Congress, too, there were signs of Ukraine's emergence as an important focus of U.S. foreign relations. In both 1995 and 1996, thanks primarily to the efforts of Sen. Mitch McConnell, the Congress passed earmarks for assistance to Ukraine. Another notable development in Congress was the passage this year of a concurrent resolution supporting Ukraine's independence whose principal sponsor was Rep. Benjamin Gilman.

Much coverage was given to the lobbying activity of the Central and East European Coalition on such issues as foreign assistance and NATO expansion.

Ukrainian-Russian relations were the subject of many news stories, as an accord on the Black Sea Fleet was reached in Sochi in May 1995, though actual progress was minimal throughout the report period; and as President Boris Yeltsin's long-promised official visit to Kyiv was on again/off again, and the long-awaited bilateral treaty on friendship and cooperation was stalled numerous times. The Russian Duma, meanwhile, moved in March of 1996 to negate the Belaya Vezha Pact involving Belarus, Russia and Ukraine that in December 1991 dissolved the USSR; in October the Duma declared that Sevastopol is Russian territory and that the division of the Black Sea Fleet must be halted.

Ukraine was moving ahead with its plans to seek integration and cooperation with various European bodies, including the Council of Europe and the European Union, and it participated in NATO's Partnership for Peace program. There were numerous reports about Ukraine's contacts with the G-7, the IMF and the World Bank. At the same time, Ukraine continued to resist integration into the Commonwealth of Independent States.

At the United Nations, Ukraine continued to play an active role at the United Nations, and President Kuchma attended 50th anniversary commemorations in October 1995. On the occasion of that anniversary, The Weekly provided a look back at history and Ukraine's role in the U.N.

Canada appointed a new ambassador to Ukraine, Christopher Westdal, and we covered his arrival in the Ukrainian capital in January 1996. As well, there were the visits to Canada of Ukraine's Justice Minister Serhiy Holovaty in September 1996 and to Ukraine of Canada's Foreign Affairs Minister Lloyd Axworthy, who was accompanied by 78 Canadian business representatives, in October 1996.

In Church affairs, The Weekly was on the scene as violence erupted at the July 1995 funeral of Patriarch Volodymyr (Romaniuk) of the Ukrainian Orthodox Church — Kyiv Patriarchate. Reports followed on the election in October 1995 of Metropolitan Filaret as patriarch of that Church and on the erection in July 1996 of a monument on the site of Patriarch Volodymyr's burial. The Ukrainian Catholic Church was granted an exarchate in Kyiv-Vyshhorod in April 1996, and Bishop Lubomyr Husar was installed as its leader. Then, in October of this year, the UCC marked the 400th anniversary of the Union of Brest and held both a Patriarchal Sobor — the first ever — and a Synod of Bishops in Lviv.

There were myriad other developments that were covered on the pages of the Weekly, including the cancellation of a moratorium on adoptions and institution in January 1996 of new procedures for those seeking to adopt children from Ukraine; miners' strikes in July 1996; and the introduction of Ukraine's new currency, the hryvnia, in September of this year.

Milestones on the pages of The Weekly

Milestones covered in The Weekly included the 20th anniversary of the Commission on Security and Cooperation in Europe (Helsinki Commission), the changing of the guard at the Harvard Ukrainian Research Institute as Dr. Roman Szporluk succeeded Dr. George Grabowicz as director, as well as the 25th year of the Harvard Ukrainian Summer Institute. The 10th anniversary of the Chornobyl disaster was marked around the world, and The Weekly carried stories from Ukraine, the United States, Canada and Austria. In addition, there were, literally, countless reports on our community's observances of the anniversary of the Chornobyl nuclear accident,

Of course, 1996 was the year of the Olympic Games in Atlanta, and The Weekly was there, in the person of its staff editor Roman Woronowycz, covering Ukraine's debut as an independent state in the Summer Olympiad. Three issues of the paper were devoted in large part to Ukraine's performance at the Games (July 28, August 4, August 11), and a fourth carried a wrap-up of the Olympic experience in Atlanta. As you will no doubt recall, Mr. Woronowycz also wrote a series of pre-Olympic articles that began more than a year before the Games. We dubbed them "On the road to Atlanta."

Special issues/special reports

The 10th anniversary of the Chornobyl nuclear accident was the subject of two special issues, dated April 21 and April 28, 1996; more special reports on that topic appeared in the succeeding six issues. Among the news reports included in those issues of The Ukrainian Weekly was coverage of the White House event held May 1, 1996, in commemoration of this solemn 10th anniversary.

There were two other special issues released during the report period. These were the editions dated August 18 and August 25, 1996, which were devoted to "Five Years of Independent Ukraine." Materials prepared by the Harvard Ukrainian Research Institute included oral history of the period, a photo essay, a youth perspective on independence, excerpts from roundtable discussions on politics, foreign affairs, the economy, literature and culture, as well as articles on the state of religion and music. Succeeding issues covered anniversary events held in Kyiv, Washington, Ottawa and countless other cities where Ukrainians are active.

Also released during the report period were special issues on UNA Scholarships and the year-end review for 1995. We have already begun work on the 1996 yearender.

The Ukrainian community

During the report period, the Ukrainian World Congress in June 1995 accepted into its ranks the delegations of Russia, the former Yugoslavia, the Baltic states and Moldova, and this year in May it re-established its Religious Council.

The May 1996 convention of the Ukrainian National Women's League of America and the construction of a new home for The Ukrainian Museum in New York were and are being covered by The Weekly. Other subjects of our news reports and editorials were the work of the Coordinating Committee on Aid to Ukraine and the Children of Chornobyl Relief Fund, and attempts to reunite the Ukrainian American community by unifying the Ukrainian American Coordinating Council and the Ukrainian Congress Committee of America. News about The Washington Group's Leadership Conferences in 1995 (which attempted to define a new role for the Ukrainian American community) and 1996 (which reviewed five years of Ukraine's independence) appeared in The Weekly along with reports about the Federation of Ukrainian American Business and Professional Associations.

From Canada, The Weekly reported on the work of the Ukrainian Canadian Congress, the Canada-Ukraine Foundation, the Canadian Friends of Ukraine and efforts to receive restitution and redress for the Canadian government's internment of Ukrainians during World War I. The debate over the country's policy of multiculturalism and the activity of the Canadian Ethnocultural Council were highlighted, as was the work of the Canadian Ukrainian Immigrant Aid Society. Particularly interesting coverage was provided of the 1995 conference of the Ukrainian Canadian Professional and Business Federation, which discussed "The New Challenge" facing today's Ukrainian Canadian community. Meanwhile, the UCC pondered these challenges in 1996 at a congress that asked whether the community's future would be "Evolution or Extinction."

The community groups whose activities were spotlighted on the pages of The Weekly ranged from the Ukrainian Village Corp. of Detroit to St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church in the Boston area, from the Ukrainian Cultural Institute of Dickinson, N.D., to the Koshetz Choir of Winnipeg and the Arkan Dance Company of Toronto.

In the realm of the arts, there were diverse stories about individuals and groups, about contemporary personages and historical figures. Among the materials published in The Weekly were reports in May 1995 about the reclamation of Alexander Archipenko as a Ukrainian artist as the Hirshhorn Museum replaced labels that had previously identified him as Russian, and in June 1995 about the appearance of Ukraine's National Ballet at the Spoleto Festival in Charleston, S.C. And there was much, much more.

Among the issues discussed on the pages of The Weekly during the report period were the case of John Demjanjuk (via an exclusive interview with his Israeli lawyer Yoram Sheftel); the continuing controversy over the CBS "60 Minutes" broadcast of "The Ugly Face of Freedom" and attempts to get a hearing before the FCC; the 1996 presidential elections (via a candidates' questionnaire presented by the Ukrainian National Information Service and numerous letters to the editor and commentaries); and elections to the House of Representatives and Senate (via a "Congressional Scorecard" prepared by the Washington representatives of the UCCA and the UNA).

The UNA in The Weekly

As regards news about the UNA, there was plenty of that, too, as we carried stories about the meetings of our General Assembly (May 15-18, 1995, and November 18-19, 1995), the Executive Committee (August 4, 1995, November 17, 1995, March 8, 1996, and July 12, 1996), and the 1995 and 1996 meetings of the UNA Scholarship Committee.

There were reports about such major developments in the UNA as the readers' poll that determined Svoboda would remain a daily newspaper (June 1995); the closing of the UNA Washington Office (July 31, 1995, although the office director, Mr. Iwanciw, continued to work out of his home for several more months); the last issue of Veselka, which ceased publication with the May-June issue of 1995 after being published for 41 years; and the continuing "Teaching English in Ukraine" program which is now called "English Teachers for Ukraine." There was news also about merger negotiations with the Ukrainian Fraternal Association and the Ukrainian National Aid Association, the annual conferences of UNA Seniors Association, and the activation in July of this year of the Ukrainian National Foundation.

The UNA page in The Weekly, called "Ukrainian National Association Forum," was published at least once every two weeks, and there were 10 editorials on the UNA and its activities. Not to be forgotten are reports about Soyuzivka events: preseason stories followed by features on the July 4, Ukrainian Independence Day and Labor Day programs, plus articles on sports tournaments and camps at the resort.

The Weekly on the Internet

Since July 14, 1995, highlights of The Ukrainian Weekly's top stories have appeared on the Internet in the Current Events section of the Ukrainian FAQ Plus site (http://www.std.com/sabre/UKRAINE.html). This is thanks to the efforts of Bohdan P. Rekshynskyj, who, incidentally, has helped us at The Weekly in a number of areas, including our e-mail capabilities, which now allow us to receive news stories and exchange information with our press bureaus in Kyiv and Toronto as well as with many of our regular correspondents.

We have gotten a very good response — and quite a few subscriptions (I wish someone had kept count) — as a result of our presence in cyberspace. Our special issues on the 10th anniversary of the Chornobyl accident, and our yearender for 1995 — the complete issues of which appear on the Internet — were particularly popular. Also a favorite was the coverage of the Summer Olympics and our special photo spread which appears on the Internet in color.

The Weekly on the road

During the report period I was invited to speak in San Francisco at the second conference of the Ukrainian Professionals of Northern California held October 6-7, 1995. My topic as keynote speaker was the genesis of The Ukrainian Weekly, its accomplishments and crusades, and its role today. I emphasized that the UNA publishes The Weekly as a public service and that is why it is important for the community to support the UNA by joining the ranks of its members. I met a wonderful group of activists at the conference, and my speech was very well received. Upon my return I suggested to our executive officers that there be a follow-up visit by a UNA representative to speak about UNA insurance plans.

Next month, Associate Editor Kolomayets will speak in Chicago about her experiences in the Kyiv Press Bureau.

The Weekly on newsstands

The Weekly is now available at four newsstands in Kyiv: at three hotels (Dnipro, Natsionalyi and the Kyivska/Rus') and at the Nika supermarket. Its price: $2 per issue.

In New York City it is available at four stands: Arka, Surma, Delto and a mini-market. The newsstand price now stands at $1.25. I should note here that the decision on the newsstand price was made by UNA executives without any consultation with our administration or editorial offices. Our delivery man reported in June of this year that many Svobodas and Weeklies are being returned from the stands unsold because the price is simply too high. Since the major reason for the subscription price increase was postage, newsstand buyers shouldn't have to pay so much more. Thus, it appears that a price rollback for newsstand sales is justified.

The paper is also sent in bulk (via second-class mail) to two newsstands in Toronto: Arka West and Future Bakery.

The Weekly on ethnic database

The Weekly is also included on the CD-ROM and online database called Ethnic NewsWatch, which is produced by Softline Information Inc. During the report period we received royalty checks for $571.36 (July 1995) and $740.81 (April 1996), plus another check for $37. 25 (April 1996) as a result of the service Softline provides to Nexis/Lexis. ENW is a current newspaper database on CD-ROM that provides access to full-text articles appearing in more than 100 ethnic newspapers and journals. Searcher, the magazine for database professionals, called Ethnic NewsWatch "the best source for minority and ethnic press in the United States." More and more people are learning about The Weekly and using it as a primary source of information as a result of such databases and listings in various news media guides.

Miscellaneous

I must note at the end of this report that the UNA this year has stopped paying for The Weekly subscriptions provided gratis to all members of the U.S. Senate and House of Representatives and select members of the Canadian Parliament. The cost for these subscriptions is now borne by the Svoboda Press. This, I must point out, directly contravenes a 1987 decision by the UNA Supreme Assembly which decided the UNA would send The Weekly free of charge to all members of the U.S. Congress in order to keep them abreast of the Ukrainian community's concerns and developments in Ukraine. What does this mean? That the cost of these complimentary subscriptions, approximately $27,000 (calculated at a price of $50 per subscription), now comes out of our budget, not the UNA's.

I also hasten to add that the way our accounting is done, the Svoboda Press gets no credit (or payment) for printing jobs it does for the UNA or any of its subsidiaries (Soyuzivka, the Ukrainian National Urban Renewal Corp.); and our newspapers get no credit or payment for all the ads we run for the UNA. If you remember my report from last year, you may recall that I had calculated the amount of space devoted to the UNA in ads, publicity, UNA Forum pages, and concluded that the UNA "owed" The Weekly more than $81,000 for that space for one year. I have not calculated the amount of space used during this report period, but nonetheless I can again state that it is not fair we are not credited for the free advertising given the UNA. If this were the case our balance sheet would look much better. Think of it this way, if the UNA were to advertise anywhere else it would have to pay.

I feel compelled to restate two suggestions from last year's report.

The first is my perennial suggestion that The Ukrainian Weekly should be indexed, at least beginning with 1976, when the paper became a 16-page tabloid significantly different from its sister publication, Svoboda. This would be an invaluable service to researchers, especially to those working on the most recent epochal events in Ukraine.

The second refers to one of our most pressing needs: that budgeting and accounting of the UNA's Svoboda Press (as its publications, print shop and bookstore are collectively called) be handled separately for each entity. Only then will we know the real figures for income and expenses, and only then will we be able to make realistic projections of costs and plan for the future — a future that I believe continues to include an active role for the UNA's publishing operations.

Acknowledgments

Before I conclude my report, I would like to acknowledge contributions and support given to The Ukrainian Weekly during the report period by the following:

• The Self-Reliance Federal Credit Union of New York, which donated $3,000 to fund 30 subscriptions to The Ukrainian Weekly for universities, institutes and libraries in Ukraine that offer the English language in their curriculum. (The credit union's contribution enables students in Ukraine not only to improve their knowledge of the English language but also provides an opportunity for them to learn about us, the Ukrainian diaspora, through our newspaper.)

• The Svoboda Press administration and print shop, whose employees provide much-needed support in sometimes very trying circumstances.

• Our correspondents and free-lancers, as well as countless community activists who send in news stories, feature articles, photographs, etc., that enrich our newspaper.

• Our loyal readers, who continue to subscribe, send us their comments and value a unique publication like ours.

• The UNA, which continues to publish The Ukrainian Weekly as a manifestation of its fraternal concern for the well-being of our community and as a reflection of the leading role it plays in our community life.

SOYUZIVKA ANNUAL REPORT

I was asked to provide a written annual report for-the year end 1995, as well as a third quarter report for 1996 and projected year-end report for 1996. Due to the rescheduling of the UNA General Assembly annual meeting from the spring to the fall, the last time that you received a report from me was in the fall of 1995.

As you all know, we changed our rate schedule for the summer season from a Full American Plan to a room rate occupancy with the option of a Modified American Meal Plan. Our room occupancy percentages stayed the same for both the 1994 and 1995 summer seasons. (Midweek at 54 percent occupancy, weekends at 89 percent occupancy.) The 1996 Summer season showed a midweek occupancy rate of 61 percent and a weekend rate of 88 percent. With all the advertising that we have been doing, you would be led to believe that we could have achieved a higher occupancy rate. The feedback that I have been getting from all our visitors has been very positive. Word of mouth seems to be the our best form of advertising. Everyone is very happy with the changes. They advised me that it was a good idea to go with this change in our policy. I see more and more young families coming back to Soyuzivka, but, not enough to cover the loss of our older clientele.

So, the dilemma is, why are people, members and non-members, not taking advantage of SOYUZIVKA the way we would want them to do? We are frustrated. What else can we do? Believe me, we have tried just about everything and we are always trying to come up with more new ideas.

But, again these ideas mean spending money, and unfortunately the money is not coming in to Soyuzivka fast enough to keep up with the ever-growing rate of our ideas, or changes that are necessary to make Soyuzivka a viable resort. In other words, do you stop doing or offering something just because it is not viable, or do you keep trying to put these ideas out in front of the people, in the hope that eventually your perseverance will pay off and they will take a liking to it? A small example of this is the Memorial Day and Halloween weekends. We continue to hold on and try to push these weekends because this is the time of year that people would like to get away for a weekend. We have not given up on these weekends and the turnout for them has been increasing steadily.

We tried having a golf tournament, but it was canceled due to a lack of interest. I, for one, would like to try it again, some time soon.

Could the problem be the entertainment? In the summer I see less and less people going to the Saturday evening shows, with no young people present at all, unless there is something modern or a dance troupe appearing. Perhaps we should do away with the Saturday evening performance, except during the major weekends or if a group is available from Ukraine, do a Sunday afternoon concert for the older audience and on Saturday evening we could just have the traditional zabava.

Monday evening is our traditional welcome cocktail and steak night, Tuesday is movie night, Wednesday is sing-along night, Thursday is Hutsul Night, Friday is a "free evening" dancing in the bar or under the stars, Saturday is zabava night, and Sunday is a relatively quiet evening with the house band playing in the bar.

Our house band, Lvivyany, who play every evening except Tuesday and Saturday, is a very popular band and it helps our bar business tremendously. We really have no other entertainment during the week. We practically have to twist the arms of our employees to perform and show off their talents on Hutsul Night; then they want to know what additional benefits they will get from us for performing. Perhaps we should spend the money for a small troupe of about six young people that can sing and dance. We could have them perform during the week and that would be their steady position.

I would like to see our theme nights expanded: Monday – Steak / Poltava Night; Wednesday – Hutsul Night; Friday – Odessa Night a seafood buffet night on the veranda. At each of these evenings we could have the house dance troupe perform along with the house band.

Why couldn't we get Ukrainian celebrities to come to Soyuzivka for a short stay to help draw the people to us? Comedians, actors, actresses, sports celebrities, etc. Invite them and their families for a weekend or midweek to come and meet with or talk to our guests.

We have a public relations/social director/activities person – ONE (1) person! Don't you believe that we should have an activity's staff? A staff so that the guests can be kept busy: horseshoes, bocce ball, shuffleboard, croquet, water sports, game boards, aerobics, bingo etc. etc. etc...seven days per week. Yes this costs money, but we will see a return on this money. Maybe not at first, but we have to stick with it and see.

OFF- SEASON

Weddings still are our most popular off-season draw. In 1994 we had a record of 18 weddings, in 1995 there were 10, in 1996 13 (after two fall cancellations.) In the nine years that I have been here we have had 1 14 weddings, an average of 13 per year. As of right now, we have only six weddings scheduled and booked for 1997. This fluctuation is probably due to the age cycle of our young adults. We still get calls for birthday parties, anniversaries and christenings, but they are on a small scale, averaging between 30 and 50 people per party.

Our focus at this point is to draw people to come here between Thanksgiving and the New Year, and again from Ukrainian Christmas to Old Calendar Easter. We have been advertising to get Christmas parties, bus tours, group reunions, ski weekends, bed and breakfast getaways, senior citizens' outings and church groups to come out during this period.

Back to costs once again. What do you do with these groups once they get here? No activities staff, no entertainment, no ice

(Закінчення на ст. 6-ій)

SOYUZIVKA ANNUAL REPORT

(Закінчення зі стор. 5)

skating rink, no indoor pool, no health spa facility or indoor sports, and, what's more, no transportation to get them to what is available locally. We have nothing to offer them except a room, food and a fireplace. I was thinking about putting in an ice skating area on the Vorohta lawn; however, I always wait until fall and funds do not allow for this to happen, (not to mention the increase in the insurance premium rates that would probably occur).

This winter we are going to try to get together a Murder Mystery Weekend or weekends, and a romantic Valentine's Dinner and Dance. We would also like to have visiting chefs from the Culinary Institute doing cooking demonstrations. Even our own chefs could give demonstrations on Ukrainian cuisine. Before Easter we were thinking of having a Babka Bake-Off We are also awaiting a proposal from a couple of physicians to start a health/diet retreat at Soyuzivka, during the off-season.

In the spring we were planning a festival weekend. However, once we learned of the electrical, sanitation codes, parking and town ordinances we would have to comply with, along with the labor and other estimated start up costs, we decided that this was financially unfeasible for us to undertake at this time.

INCOME

Gross income for 1994 was $1,036,070.37; gross income for 1995 was $1,111,907.91. This is an increase of $75,837.54.

As of September 1996 the gross income is $946,357.71. Comparing this to the gross income as of September 1995 of $890,856.70, this represents an increase of $55,501.01. A preliminary look at October 1996 as compared to October 1995 shows that we appear to have a decrease in income of approximately $37,000.00. This is due to the loss of two weddings that canceled for this month. We were able to fill these dates with small gatherings. Our projected income for October is approximately $58,000.00. Projected income for November 1996 ($40,000.00) and December 1996 ($86,000.00) appears to equal or surpass the income of November and December 1995.

Thus, the over all projected income for 1996 should be approximately $1,130.000.00 . an increase of $18,000.00. We had projected our income at the beginning of the year to be approximately $1,200.000.00.

DISBURSEMENTS

Here are the frustrating figures. Gross disbursements for 1994 were $1,685,526.64. Of this amount $ 650,000.00 was subsidized by the Home Office.

Gross disbursements for 1995 were $1,655,055.06, of this amount $214,000.00 was in repayment of loans from the Home Office, giving us a deficit of $261,458.66 which was subsidized by the Home Office. We tried very hard to keep within the guidelines set for us by the UNA General Assembly, being off by $11,000.00. Thus, we cut our deficit from 1994 to 1995 by $230,376.58, just by saying no to a lot of things. It was not an easy task, but we did it. However, we were hoping for a better year in 1996 in order to do those things that we put off

As of September 1996, our total disbursements equaled $1,487, 589.82. This includes a repayment of loans from the UNA in the amount of $170,000.00.

As of September 1995, our total disbursements equaled $1,320,462.91. This included a repayment of loans from the UNA in the amount of $145,000.00.

The bottom-line increase in disbursements as of the third quarter of 1996 is $142,126.91.

We project that October 1996 disbursements will equal approximately $102,000.00 as compared to the October 1995 figure of $165,634.10.

Disbursements are down for 1996 by approximately $65,600.00. However, we had to borrow $35,000.00 from the UNA Home Office in order to cover our expenses. We project that our disbursements for November ($68,000.00) and December ($100.000.00) will equal that of 1995, actually, we believe that they should be less.

Thus the over all projected 1996 disbursements equal approximately $1,757,738.51 – an over all increase over 1995 of $102,683.45. We had projected disbursements of $1,481,000.00. Thus we will be over our projected amount by $ 276,000.00. To add to this, we still have not received our insurance premium due statement estimated at $ 70,000.00.

UNA LOANS AND DEFICIT

To date, we have borrowed $157,000.00 from the UNA Home Office in cash, with an additional amount of $401,179.79 to cover our payroll expenses. We estimate an additional payroll expense of approximately $46,000.00 by the year's end. This would bring our total amount borrowed from the UNA Home Office to approximately $607,000.00 over all.

To date we have repaid $170,000.00 to the UNA Home Office in cash, with an additional amount of $16,000.00 in UNA expenses being applied against the outstandin g loan. We estimate the UNA to have an additional $4,000.00 worth of expenses by year's end. We are hoping not to borrow any additional moneys in cash.

Therefore, the year-end projection is as follows:

UNA loans	$ 157,000.00
Payroll expenses to date	$401,179.79
Estimated final payroll expenses	$46,000.00
Grand total borrowed	$604,179.79
Repayment of UNA loans	$170,000.00
Application of expenses (inc. estimate)	$20,000.00
Grand total repaid (estimate)	$190,000.00
Balance (borrowed – repaid)	$414,179.79
less $250,000.00 approved by General Assembly	$250,000.00
Outstanding deficit..(maximum projection)	$164,179.79

All we can say at this point is that we will try to repay as much as we can before the end of 1996.

Літні курси в Українському Католицькому Університеті в Римі

У другій половині липня відбулися чергові літні курси при Українському Католицькому Університеті в Римі. Ці курси відомі від давніших часів, коли під проводом Блаженнішого Патріярха Йосифа викладачі з різних наукових і культурних ділянок поділялися своїми знаннями з молодими слухачами-студентами, які приїжджали до Риму — переважно із ЗСА і з Канади. Тепер, з огляду на нову ситуацію і нові потреби в Україні, вже від декількох років на курси прибувають слухачі з України. Цього літа приїхали 23 слухачі — зі Львова (більшість), Тернополя і Києва. Серед них були учителі, архітектори, люди різних професій і студенти.

Зустріч українських курсантів і викладачів з Папою Іваном Павлом II, 24-го липня 1997 року у Кастельґандольфо.

Загальною темою цьогорічних курсів була християнська етика. Владика Іван Хома, автор багатьох наукових праць з історії української і вселенської Церкви, викладав історію Церкви з увагою на питання, пов'язані з загальною темою та з підготовою великого християнського ювілею — 2000 року. О. диякон Василь Зейкан провів курс п. з. „Вступ до християнської етики", розглядаючи базові питання, які зустрічаються в щоденному житті християнина. Д-р Андрій Кравчук викладав курс із вибраних моральних проблем, зупиняючись між іншим над професійною і соціяльною етикою в сьогоднішній Україні. Крім викладів, у кожному курсі був час на дискусію та динамічний обмін думками і життєвим досвідом.

Окремим курсом можна би вважати поїздки по Римі, оскільки слухачі мали змогу побачити і пізнати „український Рим": церкву св. Софії, Бібліотеку і Музей УКУ, парохію і каплицю свв. Сергія і Вакха на пл. Гірської Мадонни (Мадонна де' Монті), папську Колегію св. Йосафата на горі Джаніколо (де молодий ректор о. Ґеннасій дуже гарно нас прийняв), мощі св. Йосафата в Базиліці св. Петра, окремі історичні картини у Ватиканському Музеї тощо. Поза Римом, українські монахи в Ґроттаферраті, закуплена Митр. Шептицьким посілість „Вілла Андреа" у Кастельґандольфо та українські могили на Монте Кассіно пригадували нам, що українська присутність на цій землі не почалася від учорашнього дня і не від нового „українського Риму" — питомців і робітників-еміґрантів з України. Українці були вже тут віддавна.

Крім українського, учасники мали змогу познайомитись із вселенським: від археологічної спадщини з найдавніших християнських громад (Помпеї, катакомби, мощі св. Апостолів у базиліках), — до шедеврів християнського мистецтва (твори Берніні, Мікеланджеля, Рафаєлля) та до сьогоднішніх зразків живої віри (паломництва та люди посвяченого життя з усього світу); тут справді можна було відчути себе в середовищі міжнародної християнської спільноти.

У середу, 23-го липня, Папа приїхав з Кастельґандольфо до Риму на першу після свого літнього відпочинку загальну авдієнцію-зустріч з вірними на площі базиліки св. Петра. На площі вже від раннього ранку чекали його паломники з різних країн: Італії, Франції, Еспанії, Німеччини, ЗСА, Польщі, Бразилії, Аргентини, Венезуелі, Японії та багато інших, а також наша група з України. За своїм звичаєм, Папа привітав усіх їхніми мовами. Коли Святіший Отець почав говорити українською мовою, невеличка українська група встала і відповіла оплесками. Папа глянув у нашу сторону, на самому переді за українським прапором. Дуже нас втішило, коли ми почули його теплі слова привіту нашою рідною мовою. Незважаючи на наше невелике число в порівнянні з іншими групами, ми відчули повноту нашої приналежності до вселенської спільноти. Зразу хотілось розповісти про цю подію своїм найдорожчим вдома. До речі, і сам Папа згадав про них, уділяючи своє апостольське благословення всім присутнім і їхнім родинам.

Та це було не все. При кінці урочистостей до нашої групи підійшов приватний секретар Папи і запитав по-українському: „Скільки вас є?" Коли диякон Василь назвав число, він передав нам офіційне запрошення: „Прошу приїхати завтра рано до літньої резиденції Святішого Отця. Там він відправить Службу Божу о 7-ій годині та опісля зустрінеться з вами". Заки ми усвідомили, що це дійсно — папське запрошення, представник іншої слов'янської групи (здається, чеської), який почув нашу розмову, підійшов і запитав молодого секретаря: „А чи не могла б і наша група поїхати туди?" Відповідь: „Ні, на жаль, немає такої можливости". Тоді ми зрозуміли, що в нас було приватне запрошення від самого Папи Івана Павла II. Ми усвідомили, що це взагалі вийняткова річ — багато-хто з українців у Римі міг студіювати чи працювати тут десять або й більше років, та не дочекався такого.

У четвер ранній дзвінок пробудив нас о 5-ій годині, і автобус вирушив до Кастельґандольфо о 5:30. Перед сьомою ми вже стояли перед головним входом до палат. Згодом двері відчинилися і ми ввійшли в дворик („італійський"), де були розміщені крісла для вірних. Перед нами невеличкий престіл, до якого підійшов Святіший Отець і в сослуженні двох кардиналів відправив Святу Літургію. Крім нашої групи, було ще три-чотири групи — всі разом приблизно 100-120 людей. Отже, зовсім інтимне положення, коли порівняти з тисячами чи десятками тисяч людей, які були зібралися на площі св. Петра. Та навіть якщо не кожен міг слідкувати за відправою (яка була італійською мовою), то все-таки спільна молитва зі Святішим Отцем залишила незабутній, глибокодуховний спогад для всіх. Після відправи, так як було обіцяно, Папа підходив до кожної групи окремо і зустрічався з присутніми. Підходячи до української групи та почувши Богородичну пісню „О, спомагай нас, Діво Маріє", він усміхнувся до нас. Затримався з нами довше, ніж з іншими, питав про курси, хто звідки приїхав, та особливо цікавився православними з Києва. Майже з кожним привітався, та на спогад з цього дня подарував кожному поблагословлену вервицю з символом свого унікального пастирського хреста. Крім цього, став разом з нами до спільної знимки. На прощання ми заспівали йому „Многая літа". Виходячи з резиденції, дехто з нас якийсь час не відчував землі під ногами. Дехто не спішив мити руки („яка торкнулася..."). Але, поминаючи такі переходові почування піднесення, з цієї зустрічі склалося в кожного з нас величезне, незабутнє враження.

Перед виїздом назад до України учасники склали попередній текст подяки, яка була передана Папі через нунція в Києві: „Від щирого серця дякуємо Вам за теплі слова і за апостольське благословення в часі загальної авдієнції на площі св. Петра. Зустріч з Вами буде для нас завжди дорогим спомином та буде розповідати про цю подію нашим братам і сестрам в Україні.

Дякуємо, Святіший Отче, і за окреме запрошення прийняти участь у сьогоднішньому спільному євхаристійному Богослуженні разом із Вами у Кастельґандольфо. Це запрошення було для нас майже чудом і ми ще більше переконалися про Вашу турботу про добро всіх християн в Україні.

Молимо Всевишнього, щоби благословив Вас, зберігав Вас у кріпкому здоров'ю і дав Вам многих сил і многих літ, щоб Ви надальше захищали права людини і свободу совісті у міжнародній арені, бо кожен Ваш крок у цьому напрямку приносить велику користь і для нас в Україні".

Це останнє речення відносилось до подій в Росії, за якими ми стежили щоденно в італійській пресі: законопроєкт Думи, згідно з яким би обмежилося число офіційно визнаних релігій в Росії лише до чотирьох. З преси ми знали про інтервенцію Папи Проти ратифікації та день перед авдієнцією в Римі довідались, що Єльцин відкинув цей законопроєкт.

Отаких декілька спогадів із приємних, теплих днів у Римі.

Учасник

4-ті Загальні збори ККДУ

В суботу, 17-го травня 1997 року в готелі Рамада в Іст Ґановер, Н. Дж., відбулися 4-ті Загальні дворічні збори Координаційного Комітету Допомоги Україні. На збори прибули 22 делеґати і один гість. Два відділи передали свої голоси членам Езкекутиви. Реєстрацію провадив секретар ККДУ Василь Василів. Збори відкрив голова інж. Володимир Воловодюк. Він попросив делеґатів відзначити померлих членів і прихильників ККДУ хвилиною мовчанки.

Головою Президії зборів вибрано проф. Романа Воронку, а секретарями д-ра Романа Ричка й Василя Василіва. До Верифікаційної комісії вибрано Володимира Сохана на голову, проф. Тараса Гунчака й Василя Василіва як членів. До Номінаційної комісії були вибрані: д-р Богдан Бурачинський голова, інж. Дам'ян Ліщинський та інж. Дам'ян Ґеча як члени.

ККДУ продовжував бути діяльний у видавничій ділянці. Опубліковано четвертий том Хрестоматії української літератури й літературної критики XX століття „Українське Слово". В липні цього року буде виданий вибір творів Євгена Маланюка в століття його народження. Для шкільної молоді надруковано казку Леоніда Мосендза „Пригоди Котика Кікі" й оповідання Олени Лотоцької „На провесні". Готується до видання оповідання Романа Завадовича „Казка вигадка смішна про Ведмедя Ласуна". Всі ці видання розповсюджуються безкоштовно по школах, бібліотеках, захоронках і садочках. Допомагають у цьому жіночі організації в Україні: Союз Українок і Жіноча Громада.

Один з найуспішніших проєктів, який здійснив ККДУ в 1995 і 1996 роках — літній курс історії України для учителів середніх шкіл. Цей курс відбувся третій раз літом цього року. В 1995 році було 62 учасники, в 1996 році — 70 учасників. За програму курсу відповідає проф. Тарас Гунчак.

Другий проєкт є спровадження дітей зі східніх і південних областей України до Галичини на Різдвяні й Великодні вакації. Досі взяли участь в тій програмі 1200 дітей.

ККДУ вповні або частинно фінансував й організував інші менші проєкти: видання підручника І. Ющука „Курс вивчення української мови" для Збройних Сил України, фестиваль „Червоної Рути" у Севастополі і видання касет.

ККДУ підтримував з комітетом „Рука пресі України", який очолює Святослав Караванський, реґіональні часописи „Чорноморські Новини", „Кур'єр Кривбасу", „Сіверщина" і всеукраїнську газету „Молодь України". Д-р Марія Фішер Слиш пожертвувала через ККДУ на журнал „Всесвіт", дитячу газету „Веселка" і тижневик „Українська Газета". ККДУ підтримав проєкт Інституту Державності й демократії „Україна на Інтернеті" і закупув комп'ютерську систему для Інституту українських студій у Києві, дав дотацію на курси ділової української мови для урядовців міністерств і відомств, які організує „Просвіта", був коспонзором поїздки творчої молоді в Америці в 1996 році, яку організував „Смолоскип", зібрав фонди на лікування Івана Дзюби в Америці.

За Екзекутиву звітували Ростислав Мілянич, скарбник, Василь Василів, секретар і проф. Роман Андрушків, голова Комісії освіти й науки. Проф. Андрушків говорив обширно про допомогу студентам і науковцям з України. Тим, які вчаться в американських коледжах, Комісія давала доповнюючі стипендії, пошукувала американських наукових спонзорів для вчених, допомагала діставати ґранти. Комісія фінансувала студії українознавства для двох студентів з півдня України в університеті ім. Лесі Українки в Луцьку, а для Львівської політехніки передплачувала наукові абстракти на дискетах, які публікує американський інститут для наукових студій.

Проф. Тарас Гунчак говорив про діяльність Метрополітального фонду за демократизацію України. Вислано комп'ютерські системи для Українського морського інституту й для Академії збройних сил.

Д-р Роман Ричок доповідав як представник Приятелів Руху північного Ню Джерзі. Ця організація займається збиранням і висилкою книжок і газет до бібліотек і шкіл України. Уряджує доповіді і концерти, щоби здобути фонди для своєї діяльности. Інж. Дам'ян Ліщинський, представник Української Американської Координаційної Ради, представив широку допомогову акцію, яку веде його організація, особливо на Харківщині, Донбасі й на Далекому Сході, а інж. Дам'ян Ґеча, голова Комітету допомоги Україні центрального Ню Джерзі розповів про допомогу сиротинцям, бібліотеці ім. Василя Стефаника у Львові, музеєві керамічного мистецтва в Опішні, козацькому молодечому рухові та творчій молоді, зорганізованій при видавництві „Смолоскип". Д-р Осип Данко, представник Комісії зв'язку й інформації закарпатських українців (КоЗі) розказав про контакти, які його організація встановила з українцями на Закарпатті, Пряшівщині, Чехії, Юґославії і Румунії. КоЗі фінансово підтримав видання: „Історія Українських Театрів" Юрія Шереґія, „Твори отця Августина Волошина" і збірник „Карпатська Січ, Угорська Окупація". Фінансову допомогу одержали „Пласт" на Закарпатті, фонд побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові в Ужгороді, церкви та інші інституції.

Письмовий звіт Комітету допомоги Україні стейту Мишиґен відчитав голова ККДУ інж. Володимир Воловодюк. Ця організація закупила наклад оповідання для молоді „Син України" для безкоштовного розповсюдження по бібліотеках і школах України. Займався комітет поширенням дитячого журналу „Барвінок" по полудневій і східній Україні й іншими допомоговими акціями.

Інж. Володимир Воловодюк відчитав письмовий звіт від Товариства „Рух" допомоги незалежній Україні в Чикаґо. Товариство селективно підтримувало національну роботу інституцій в Києві і в областях. До помітніших акцій належать допомога Інститутові державности й демократії і просвітянській праці на Полтавщині. Кожного року, щоби дістати дохід, товариство уряджує концерт колядок в катедрі св. Миколая в Чикаґо. Д-р Богдан Оришкевич, голова Асоціяції Українських Студентів розповів про допомогу потенційним студентам з України вивчити англійську мову, виповнити аплікації і скласти іспити та дістати повну стипендію у провідних американських коледжах. Наталія Іванів розказала про добродійну діяльність Українського Золотого Хреста. УЗХ співпрацює зі Суспільною службою Світового Конґресу Українців. Провадить захоронку, в яку приймають дітей з України, організує дитячі табори в Лігайтоні і в Карпатах і осередки суспільної служби в Червонограді, Кіровограді та в Черкасах, надає допомогу студентам теології і жінкам, колишнім в'язням. Д-р Степан Ворох, голова Фундації підтримки дипломатичних представництв України подякував за видатну допомогу д-рові Богданові Бурачинському в успішних старannях за звільнення фундації від податків. В українській амбасаді у Вашінґтоні влаштовано інтер'єр кімнати Джорджа Вашінґтона, в якій поміщено також портрет Тараса Шевченка.

В дискусії взяли участь численні делеґати. Серед них — проф. Р. Воронка, інж. Д. Ліщинський, д-р Р. Ричок, д-р Б. Бурачинський, інж. Д. Ґеча тощо.

На внесок голови Контрольної комісії Василя Сосяка, збори дали уступаючій управі абсолюторію. Голова Номінаційної комісії д-р Б. Бурачинський відчитав листу пропонованої нової Екзекутиви й Контрольної комісії. Збори окремим голосуванням вибрали їх одноголосно. На голову Ради Директорів вибрано одноголосно мґра Володимира Баранецького.

Склад нової Екзекутиви ККДУ: Володимир Воловодюк, голова, Роман Воронка, перший заступник голови, Христина Мельник, заступник голови, Богдан Гайдучок, касир, Василь Василів, секретар, Роман Андрушків, голова Комісії освіти й науки; склад Контрольної комісії: Василь Сосяк, голова, Степан Ворох, член, Дам'ян Ґеча, член, Наталія Іванів, член.

До учасників зборів промовив гість з Києва Андрій Клепіков, відвідуючий науковець в Школі соціяльних дослідів Колюмбійського університету. Він є професор-асистент Університету „Києво-Могилянська Академія".

Вив'язалася жвава дискусія з приводу неплатежі вкладок до ККДУ від членів організацій. Членську вкладку, починаючи від 1998 року, знижено до 150 дол. Залеглі вкладки, включаючи 1997 рік, залишаються 250 дол.

Д-р С. Ворох запропонував резолюцію, яка звертається до уряду Українського Народного Союзу не продавати будівлі в Джерзі Ситі і лишити вирішення цього продажу Конвенцією, яка відбудеться наступного року в Торонто.

Розглянуто також інші питання, які відносяться до праці Екзекутиви.

Василь Василів

Світовий...

(Закінчення зі стор. 1)

ди Олександер Мороз, який зазначив, що Україна „може піднятися лише на власній економіці, на зусиллях наших органів влади й усіх громадян“.

Він додав: „Тоді ми посядемо належне місце серед розвинутих демократичних держав, де понад усе панує закон, високо цінуються права і свободи людини“. Запорукою успіху в розбудові держави є, за його словами, проведення власної української як внутрішньої, так і зовнішньої політики. „Легше вимагати поваги до держави тоді, коли вона в усіх відношеннях могутня, — сказав він. — Такою ми повинні зробити Україну — тоді з нею будуть рахуватися“.

Зі звітною доповіддю виступав також голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Іван Драч, який між іншим зупинився на невтішній ситуації українців у Російській Федерації. За офіційними даними, на території Росії мешкає біля 6 млн. українців, а за неофіційними — біля 20 млн. Не зважаючи на велику чисельність, українці там не мають належних умов для розвитку свого культурного і національного життя.

Перший світовий форум українців, як відомо, відбувся в серпні 1992 року, зібравши понад 1,300 учасників з усього світу.

Авторський концерт М. Лева

У неділю, 7-го вересня, о год. 4-ій у залі Центру Української Культури в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., відбудеться авторський концерт Михайла Лева. В концерті братимуть участь жіночий вокальний ансамбль „Ластівка“ та гурт „Львівські музики“. Також співатиме декілька творів композитора сопрано Наталя Гончаренко.

М. Лев — композитор, ор-кестратор і керівник ансамблю „Ластівка“. Він здобув музичну освіту в Санкт-Петербурзі, Росія, а відтак закінчив науку із композиції в Бруклин коледжі в Ню Йорку. Перед його приїздом до ЗСА М. Лев викладав музично-теоретичні предмети в музичному училищі в Ужгороді. Як оркестратор він розписував знані твори і кантати для оркестри і для мішаного хору в Кеннеді центрі у Вашінґтоні, Карнеґі Голл в Ню Йорку на різні імпрези. М. Лев також написав „Володимирську симфонію“, присвячену тисячоліттю хрищення України. М. Лев займається музичними й вокальними ансамблями ще з юних літ. Проживає в Байоні, Н. Дж., де служить священиком.

Квитки при вступі 10 дол. За дальшими інформаціями слід телефонувати на число (718) 948-2076.

Згадаймо Едварда Козака

Минає вже п'ять літ від смерти Едварда Козака. Десятками літ оживляв він мистецьке життя Дітройту. Десятками літ, видаючи гумористичний журнал „Лис Микита“, розвеселяв нас і рівночасно розкривав наші слабості здоровим народним гумором і здоровою народною мудрістю. Своєю творчістю виявляв свою любов до втраченої батьківщини, та передавав цю любов нам. Його картини — це розкішний відгомін нашого села та його мешканців, барвисте віддзеркалення їх ноші, настроєвисти їх спокійного життя. Збірні сцени його картин — це вияв суспільного ладу, авторитету та пошани старших і веселого життя молоді. Виїмки з його книжок чи журналів становлять часто і сьогодні частини програм різних публічних імпрез.

Жива ще пам'ять про цю унікальну людину. Український Культурно-Громадський Клюб відзначить 28-го вересня цього року п'яту річницю його смерти, запрошуючи громаду прийти цього дня о год. 1:30 по полудні до залі церкви св. Йосафата і при спільному полуденку згадати цю людину, котра так щедро розсіяла радість і сміх серед нас.

Про його життя і творчість розповість Володимир Баран, в мистецькій частині виступить Христина Липецька, меццо-сопрано, при супроводі Марії Лісовської. З читанням творів Е. Козака виступлять Наталка Гевко, Ігор Козак і Андрій Лятишевській. Керівник програми — Василь Колодчин.

Це відзначення попередить виставка картин Едварда Козака з приватних колекцій, як також його синів Юрія і Яреми.

Відкриття виставки в п'ятницю, 28-го вересня, в ґалерії ЕКО.

В. Б.

Патріот...

(Закінчення зі стор. 1)

раїні є зареєстрованих біля 300 журналів, але під цю пору не виходить правильно більше як 15, в тому вам відомі такі, як „Сучасність“, Всесвіт“, „Вітчизна“, „Київ“ і до них можна зарахувати „Кур'єр Кривбасу“.

— Значить не легка тепер справа видавати журнал. То ж, як ви можете втриматися саме ще і в Кривому Розі?

— Ми втримуємося, бо для придбання гроша видаємо 16-сторінкову газету із реклямами і вона оплачується так, що можемо продовжати цей журнал, хоча не, як задумали, двотижневик але місячник. „Кур'єр“ пройшов різні еволюції, але тепер можу сказати, що в ньому друкується справді культурна еліта України.

— Ви не мусите це і згадувати, бачу по авторах цих двох чисел та по їх змісті, що може він задоволити найбільш вибагливого читача. Бачу також, що поширюєте його дослівно по цілому світі.

— Так, за добірним змістом ми пильно шукаємо. Ось друкували цілий роман Іванчука, липневе число віддаємо постійно драматургії, друкуємо Валерія Шевчука, Оксану Забужко, Володимира Діброву.

— Завважую у змісті великий відділ „витоків“, а в тому імена Спиридона Черкасенка, Володимира Винниченка, Івана Дзюби. Чи так іде постійно?

— А погляньте ще на нашу „Книгопанораму“ на кінці „Кур'єра“, там ми подаємо короткі інформації про нові видання та ще із відбиткою обкладинки. Але в мене найважливіше завдання виносити на світло денне все, що діється на культурному відтинку в Кривому Розі. Сьогоднішнє покоління так мало знає про це. Тому я випустив книжку п. з. „Незаймані сніги“, яку я вважаю книгою-спростуванням, спростуванням міту про культурну „заштатність“ Кривого Рогу, його „глибоку, безнадійну провінційність“.

З такою ціллю вийшла і друга збірка в 1995 році „Чаша ювеліра Карла Фаберже“. І тут я дорогою пошуків знайомлю читачів з цікавою постаттю клясика чуваської літератури Мішші Сеспеля, доля якого була пов'язана сильно із Криворіжжям, про поворот в Україну Миколи Вороного, про трагічну долю Володимира Мухіна. Все це люди пов'язані із Кривим Рогом і ці книжки дають хоча і скромний, але сильний доказ, що є багаті культурні традиції гірницького краю, що і тут були письменники, поети, літературознавці. Обидві ці мої книжки призначені для широкого кола читачів, а зокрема для учителів, учнів на те, щоб впізнали свій край.

— Справді не дивне, що Іван Дзюба писав до вас: „Ви робите велику подвижницьку справу. Багатьом українцям слід би повчитися у вас розуміння та любові до України!“ — а ми можемо лише слухаючи це, що розказуєте, повторити ці слова! Ви належите хіба до нечисленних таких патріотів Кривого Рогу.

— Тепер здається, так але при кінці минулого століття в Дніпрепетровському працювала поважна група істориків як Дмитро Яворницький, Дмитро Дорошенко, Василь Біднов — ця група не займалася політикою, а лише історією. Здається однак досі подібної немає.

— Не дивуюся отже, що ви отримали нагороду ім. Івана Огієнка разом із Євгеном Гуцалом — ви на це вповні заслужили.

— Бачите, я зрозумів, що все минає, а книжки і журнали таки залишаються.

А історія і мова народу — це найважливіші чинники. Тому і я стараюся відкривати незаймані сніги історії і культури українського народу та подавати їх до відома загалу. Минулого року, перебуваючи вперше в Урбані, Ілл., на конференції української проблематики, я зрозумів, що іду правильним шляхом. Тому стараюся давати наш журнал безплатно до шкіл Дніпропетровської области, тому шукаю можливости видавати книжки. До речі, напишіть, будь ласка, у вашому часописі, що ми маємо при редакції „Кур'єра“ малу бібліотеку, якою користуються читачі: студенти та учителі. Якщо у когось є зайві книжки, просимо переслати на адресу журналу: „Кур'єр Кривбасу“, 324071 Україна, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг — 71, поштова скринька ч. 43.

— Ви тим разом також приїхали на річну конференцію в Урбані. Що вас однак затримало в Ню Йорку, а тим дало нам нагоду пізнати вашу важливу працю?

— Тут я шукаю за джерелами з історії української культури, які появилися в останніх десятиріччях. Вони — це скарби, про які у нас зовсім невідомо, а треба, щоб про них знали.

— Можна вам лише побажати перед поворотом домів, щоб ви якнайбільше матеріялу тут у нас знайшли і щоб скоро я могла читати третю вашу книжку, тим разом про „незаймані сніги“, але ті у нас, на еміґрації.

Сироти з Миколаєва просять допомоги

(Закінчення зі стор. 2)

ти сирітський ансамбль потребує фондів на придбання музичних інструментів, костюмів і апаратури озвучення.

Шановні добродії Українського Народного Союзу, будемо просити молитвами Бога, щоб ви допомогли нам. Завчасно будемо дуже вдячні вам.

З великою повагою до вас мати ансамблю і директор Центру Відродження Національної Культури Півдня України Галина Антоненко.

В лист вкладаю знімку ансамблю і даю свої реквізити.

Розрахунковий рахунок: в/р, Миколаївському філіялі Першого Українського Міжнародного Банку, МФО: 326126, КОД: 24779494.

Ансамбль сиріт „Євшан-зілля“ з керівником Г. Антоненко (зліва).

Право бути...

(Закінчення зі стор. 2)

кіл", яку здійснила ще одна прекрасна наша сучасниця, заслужена артистка України Наталія Свириденко. Опера, написана композитором на французький текст лібретто для придворного театру російського імператора, ніколи не йшла на українській сцені. І ось завдяки подвижництву Наталії Свириденко активній членкині Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги, вона щойно була показана українській публіці в українському виконанні.

Мушу згадати ще одну подію, до якої була причетна Наталія Даниленко. Тими ж днями відбулась у Києві ще одна помітна подія: у Кобзарській світлиці Українського Дому громадськість вітала вихід у світ книжки „Холмщина і Підляшшя". Кошти на її видання фундувала родина Даниленків. Упорядником цієї справді унікальної наукової праці і науковим редактором стала професор Київського університету імені Т. Шевченка д-р Валентина Борисенко, також активна членкиня Всеукраїнського жіночого товариства імені О. Теліги. Ні в українській, ні в закордонній науковій літературі немає такого ґрунтовного дослідження, присвяченого цим споконвічним українським землям, які нині входять до складу Польської Республіки. Так сталося, що вихід цієї книжки у світ збігся у часі з відзначенням 50-річчя трагічної акції „Вісла". Не відкрию особливого секрету, коли скажу, що появилося в пресі, особливо в закордонній, чимало публікацій, які ледве не виправдовують це варварство польської держави до своїх громадян української національности, які жили на одвічних своїх землях. Видання побачило світ через видавничий фонд СФУЖО і з переднім словом Наталії Даниленко: „Те, що ми побачили на цих землях, — пише вона, — важко описати. Це треба самому побачити й пережити". Вона — і побачила, і пережила.

...Виступали на презентації цієї книги поважні гості, автори, відповідальний редактор видання Валентина Борисенко та фундатори — родина Івана й Наталії Даниленків, а мені згадувалась моя недавня поїздка до Варшави. Там, у центрі міста, навпроти резиденції президента нас, групу київських журналістів, ледве не побив поляк, коли дізнався, що ми — українці. Лише варшавський студент, також поляк, покликавши поліцію, зумів нас захистити. То як же там живеться нашим братам-українцям щоднини? Мусять приховувати, що мають українське коріння... Згадана книжка волає до кожного: доки це буде?!

Ось так і боремось ми, жінки, в Україні і в далеких світах — за свою культуру, за свій народ, за право бути українцями.

Бажаючих придбати книгу „Холмщина і Підляшшя" просимо звертатися на адресу: Mr. S. Zmurkewycz, 288 Perry Str. Elkins Park, Penna 19027. Ціна 25 дол. чеки просимо писати на "World Federation of Ukrainian Women's Organizations" W.F.U.W.O.

АЛЬМАНАХ УНС'98

Редакція „Свободи" приймає матеріяли до Альманаху УНСоюзу на 1998 рік, в якому припадають такі роковини, як 200-ліття появи „Енеїди" Івана Котляревського, 80-ліття проголошення Четвертого Універсалу в Києві, 150-річчя заснування Головної Руської Ради та інші. Статті на ці та інші теми редакція прийматиме до розгляду до 15-го вересня ц. р. — **Ред.**

Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

терного двигуна спеціяльно для нового авіялайнера Ан-140, а також двигун Д-27 для військово-транспортового літака Ан-70.

Український двигун Д-27 перебуває в центрі уваги відвідувачів виставки і його вже охрестили „двигуном XXI століття“. Особливо ним зацікавилися представники військово-повітряних сил Росії, які є головним замовником літака Ан-70, уже замовили 300 таких літаків. Ан-70 практично може перевозити будь-яку бронетехніку, чого не робить ні один закордонний військовий літак. Крім того, це — єдиний у світі літак, випосаджений гвинтовентиляторним механізмом, який розвиває високу швидкість при порівняно малій витраті палива. Літак має протиповітряний захист і може сідати на необладнані летовища. Він може літати у будь-яку погоду у різний час доби та в різних широтах.

Передбачається, що українськими літаками зацікавляться й інші країни, особливо літаком Ан-38, який може перевозити 27 пасажирів і 2.5 тонн вантажу. Цей літак у квітні 1997 року отримав сертифікат і успішно здійснив демонстраційні польоти по Індії.

Державна компанія з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціяльного призначення „Укрспецекспорт“ послала на виставку своїх спостерігачів. Генеральний директор компанії Андрій Кукін передбачає, що під час виставки можна буде провести переговори з потенційними покупцями української зброї. За його словами, на сьогодні „склалися добрі робочі відносини“ з російською компанією „Росвооруженіє“, з якою розвиваються кооперативні зв'язки, щоправда, не в торговельній, а у виробничій сфері. На думку Кукіна, співпраця двох компаній дозволить вийти на світовий ринок зброї, оскільки у цій сфері Україна і Росія є „ланками одного ланцюга“.

Виставка тривала до 24-го серпня.

В ЧЕТВЕР, 21-го серпня, Президент Клінтон запровадив 60-дений мораторій, унеможлививши близький страйк робітників залізничної компанії „Амтрек“, про який остерегла профспілка. Президент також призначив спеціяльну раду з трьох осіб, які сприятимуть вреґулюванню конфлікту між компанією і профспілкою.Страйк міг спричинити транспортові труднощі для щонайменше 500,000 мешканців передмість Ню Йорку, Чикаґо, Бостону та Філядельфії. Раніше профспілка залізничних робітників відхилила пропозицію Крайової примирювальної комісії щодо арбітражу і фактично взяла курс на страйк, який було передбачено розпочати до 5-го вересня. Тепер, зі запровадженням мораторію, тобто періоду передумування та переговорів, страйк може початися в кінці жовтня.

В „Свободі“ ч. 161 з дня 22-го серпня 1997 р. в подяці за св. п. д-ра прав ЕВГЕНА РОСТИСЛАВА КОТИКА через мій недогляд пропущено прізвище НАТАЛІЇ БАЗАРКО, яка жертвувала на Службу Божу в пам'ять мого мужа ЕВГЕНА.

Щиро перепрошую

ВОЛОДИМИРА КОТИК

УВАГА! УВАГА!

Пригадується, що

Посмертні оголошення

до поміщення в щоденнику „СВОБОДА“

приймаються тільки до години 8:30 ранку,

якщо родина бажає їх мати надрукованими того самого дня. Для вашої вигоди подаємо число факсу (201) 451-5486, який працює 24 години.

В 40-ий день смерти оголошень телефонічно не приймається.

ВІДДІЛ ОГОЛОШЕНЬ

З великим смутком повідомляємо, що 23-го серпня 1997 р. після тяжкої недуги відійшов у вічність на 81-му році життя наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

СЛ. П.

ЙОСИФ ІВАНІВ

нар. 27-го грудня 1915 р., ветеран американської армії, брав участь в далеко-східних і тихо-океанських боях під час Другої світової війни, підприємець, визначний меценат Українського Дослідного Інституту Гарвардського Університету, фундатор українознавчих видань, член і дорадник Головної Екзекутиви Фонду Катедр Українознавства, активний діяч української громади на Лонг Айленд в Ню Йорку і на Фльориді.

ПАНАХИДА — вівторок 26-го серпня 1997 року о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Farley Funeral Home (5900 Biscayne Dr., North Port, FL., tel. (941) 426-2880).

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться у середу 27-го серпня 1997 р., о год. 9-ій рано в церкві св. Андрія в Норт Порт і далі на цвинтарі Venice Memorial Cemetery.

У глибокому смутку:
дружина — АННА
донька — ЛІЗА ДЖОНС з мужем РОЕМ і дітьми — ОЛЕКСАНДРОМ, ХРИСТОФОРОМ і МИКОЛОЮ
донька — ГАЛИНА ТІКПЕНІ з мужем МАРКОМ і дітьми АМАНДОЮ і СИНТІЄЮ
та ближча і дальша родина в ЗСА.

Просимо друзів і знайомих про молитви за спокій душі покійного. Замість квітів просимо складати пожертви на допомогу дітям — жертвам чорнобильської аварії.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в п'ятницю 18-го липня 1997 р. в Пармі, Огайо після короткої, важкої недуги відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

КАТЕРИНА КОСТРИК

вдова по св. п. Василеві Кострику
нар. 17-го березня 1915 р. в селі Боневичі, пов. Добромиль.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у вівторок 22-го липня 1997 р. в катедрі св. Йосафата, а опісля на місцевий цвинтар свв. ап. Петра і Павла

Залишилися у глибокому смутку:
донька — ЛЮБА ДАРМОХВАЛ з мужем МИХАЙЛОМ та дітьми ІРИНОЮ ПЕТИЛО з мужем ҐЛЕНОМ та дітьми РАЄНОМ і АНДРІЙКОМ, ХРИСТИНОЮ ТЕРПИЛЯК з мужем д-ром МАРКОМ та дітьми АНДРІЙКОМ, ТАНЕЮ і МИКОЛОЮ
— ЛЕСЮ РІЛ з мужем ІВАНОМ і сином ІВАНОМ
— МАРІЮ РІНҐАЙЗЕН з мужем ВЕЙНОМ
донька — ІРИНУ СОБАР з мужем АНТОНОМ і дітьми ДАРІЯНОМ, ЛАРИСОЮ і ТАМАРОЮ
донька — МАРІЙКА НАГАЄВСЬКА вдова по св.п. д-рові ОЛЕГОВІ НАГАЄВСЬКОМУ і дітьми МАРКОМ і ІЗИДОРОЮ
син — НЕСТОР з дружиною НІНОЮ і дітьми НАТАЛЕЮ, МЕЛАНІЄЮ і МАКСИМОМ
донька — ҐЕНЯ ВАЙБЕЛЬ з мужем ІВАНОМ і дітьми НІКОЛ і ЛЕСЕЮ

Дипломова праця про концентраційний табір Равенсбрюк

Лагер Равенсбрюк, один з концтаборів нацистської Німеччини, заіснував в 1934 році і в тому часі був він призначений для ворогів гітлерівського режиму, нарівні чоловіків і жінок. Його забудування приміщувалися ще в тому році навіть на реальностях райхсфюрера Гіммлєра, шефа СС. В 1937 році табор Равенсбрюк став виключно жіночим табором і сюди зганяли вже різні національності, які ворожо ставилися до націонал-соціялізму та нацистської гегемонії. В 1944 році табір Равенсбрюк нараховував вже біля 46,000 в'язнів-жінок різних національностей, які опинилися під нацистською кермою. Цей табір начисляв тоді вже 24 побічні табори, так звані „Цвайґляґерс", як Барт-Остзес, Бохум Дортмунд, Грюнберґ, Еберсвальде, Оранієнбурґ, Нойбранденбурґ й інші. Крім праці у фабриках жінок використовувано окремими командами для відмінування замінованих фронтових піль, наприклад, одне командо працювало аж на терені концтабору Мавтгавзен на терені в Амштиттен.

Жінки — в'язні матірного табору Равенсорюк працювали переважно на фабриці Сіменс. Строга працівна дисципліна тут нічим не різнилася від безоглядної дисципліни та антилюдських надужить, які практикувалися в чоловічих таборах.

В часі війни і зараз таки по війні були загальні переконання, що в таборі Равенсорюк сиділи, чи були ув'язнені, передусім в'язні-жидівки. Зі студії, що появилася в 1987 році, виявляється, що Равенсбрюк був міжнародним концтабором Третього Райху. Хоча студія появилася під назвою „Жидівські в'язні в жіночому концентраційному таборі Равенсбрюк 1937/38—1942" є специфічною працею й стосується до вузької проблеми однієї національности до того обмежена тільки одним відтинком часу й не обіймає останніх двох років нацистського режиму в Равенсбрюк, то все таки праця „Judische Haftlinde im Frauen Konrentracion slader Ravensbruck 1937/38—1942"є цінним вкладом в міжнаціональну структуру табору Равенсбрюк, бо розкриває не тільки жидівську статистику в таборі, але теж насвітлює статистичні позиції інших національностей, які в тому часі там перебували. Автори праці користувалися списками таборових приїздів, так званих „Цуґанґів", які відносно легко перевіряли не тільки кількість, але й час прибуття. Вони ствердили, що на 135,000 доставлених жінок різних національностей, самих жидівок було тільки 7,488. Всі вони прибули враз з транспортами в'язнів такої чи іншої країни, де вони жили.

Найбільший відсоток жидів був серед польських в'язнів, бо на число 20,421 особа начислили дослідники 1,869 осіб жидівської національности, знову серед мадярських в'язнів, де відновлено 4,171 особу, було 3,973 жидівки. Відносно великий відсоток схоплених жидів був серед словаків, бо на 497 осіб було 478 жидів. Серед німців й австрійців на 10,086 осіб було тільки 658 жидів. Виявляється, що німці своїх жидів таки щадили. Подібна ситуація у французів, бо на 3,206 осіб було кільканадцять жидів. Деякі національні групи мали по кілька жидів: бельгійці тільки 19, хорвати 4, норвеґи 1, португальці 2. Значно більше знаходимо жидів в румунів, бо на 111 жінок, доставлених до Равенсбрюка, було 83 особи жидівської національности.

Окрему групу творять народи СССР, тобто росіяни, українці й білоруси. Дослідники статистики заподають кожну національність окремо, хоча в таборі вони були реєстровані німецькими чинниками як росіянки й носили латинську літеру „R". На 8,953 особи російської національності було тільки чотири жидівської. Подібна ситуація з українською національною групою, бо на 2,503 особи було тільки три жидівки. Серед білоруської групи на 222 особи не було ані однієї особи жидівського походження. Виявляється, що росіяни, українці і білоруси дуже обережно ставилися до висилки жидів до Німеччини й допомагали жидам зберігатися в терені.

Студія не охоплює тих, які прибували ще до Равенсбрюку після 1942 року, а це велика шкода для цілості статистики бо серед прибулих в тому часі були ще й жиди й інші національності, але вже в не таких великих розмірах, як були до того часу. Дослідники також не заподають таборових екзекуцій ані інших смертностей та вивозів. Вони теж не подають статистики Целлєнбау, де сиділи промінентні діячі Европи. Таких келій було в Равенсбрюку 78.

Студію опрацювали Крістіне Шлєфер та Франк Шредер під науковою консультацією та опікою д-ра Курта Пицольда.

Після розвалу Третього Райху Равенсбрюк попав в орбіту совєтської зони. Концтабір використовували окупанти подібно, як їх попередники, тільки в Целлєнбав було поставлено келії-музеї в пам'ять тих вояків, що там сиділи. Кожна нація подбала про устроєння своєї келії. Все це відбувалось згідно зі совєтським стандартом. Однак українцям навіть і цього не попало. Совєтська келія мала репрезентувати всі народи СССР. Такий стан тривав повних 50 років. В 1955 році було міжнародне відзначування 50-ліття Равенсбрюку. Кожна нація мала своє місце на зложення вінка. Українці осталися без нього. В той час українці в Австрії в Ебензе ставили своїм друзям пам'ятний хрест терпінь.

Після відбутих пам'ятних відзначувань 50-ліття Світова Ліґа Українських Політичних В'язнів розпочала листування між собою, як теж з Організацією борців антифашистського опору в Києві, яка офіційно репрезентувала Україну в комітеті Равенсбрюк. Після довшого листування всі прийшли до переконання, що совєтська келія-музей в Равенсбрюку не може довше репрезентувати Україну. В результаті таких міркувань на Міжнародному комітеті в Празі 19–24-го травня 1997 року делеґатка України Надія Кальницька внесла пропозицію, щоб совєтську келію-музей розчленувати серед трьох народів: росіян, білорусів й українців. Офіційний внесок, оформлений Норвеґією і Люксенбурґом, був одноголосно прийнятий і запротокольований, а Світова Ліґа Українських Політичних В'язнів вдруге зложила заяву від українських політичних в'язнів, що вона морально і фінансово готова підтримувати заяву ОБАО. Про це також поінформовано амбасадора України в Берліні Юрія Костенка.

Михайло Марунчак

Помер Є. Орищин, суддя гімнастики

17-го серпня ц. р. помер у Торонто видатний спортовий діяч, тренер і суддя гімнастики Євген Орищин.

Є. Орищин народився у Львові 14-го жовтня 1914 року і від 15-го року життя займався гімнастикою при товаристві „Сокіл". В 1938 році він здобув чемпіонат західньої України в багатоборстві. В той самий час він закінчує юридичний факультет. Наступного року КҐБ заарештувало Орищина за його участь в українському підпіллі і він був засуджений на 10 років тяжкої праці на засланні у Воркуті. Під час Другої світової війни його звільнили зі заслання для служби в польській армії, зорганізованій Вандою Василевською під командою генерала Берлінґа за згодою Й. Сталіна.

Після війни Є. Орищин поселився в Польщі, де влада не допустила його до юридичної практики. Не маючи інших можливостей, а люблячи спорт, Орищин записався і успішно закінчив Варшавський інститут фізкультури та розпочав тренуати та суддювати гімнастику. Між кращими його вихованцями була Гелена Ракочи, світова чемпіонка у багатоборстві 1950 року, а чотири роки пізніше бронзова медалістка в тій самій дисципліні. 1958 року Орищин суддював перший раз на світовому чемпіонаті

1960 року Є. Орищин покинув Польщу і поселився у Канаді. Він відразу почав тренувати і суддювати. За час свого перебування в Канаді, Є. Орищин суддював на 4-ох Олімпіядах, 6-ох чемпіонатах світу та понад 30-ох канадських чемпіонатах.

Є. Орищин також працював активно з українською молоддю в Канаді — організував та переводив спортові вишколи, на літніх таборах переводив спортові зайняття тощо. 1961 року він зорганізував масовий виступ вправ молоді під час відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні (1964) та під час Світової виставки в Монтреалі.

Роки не сповільнили Є. Орищина. Донедавна він брав активну участь у канадській гімнастиці. Він переживав події у спорті в Україні. 1993 року він брав участь у засновуючих зборах Спортової комісії СКУ, виступав із доповідями на Всеукраїнській науковій конференції „Спорт і національне відродження" у Львові, а з початком жовтня 1994 року він був опікуном української дружини гімнастики, котра приїхала на змагання до Гамилтону, Онт.

1980 року Євгена Орищина відзначили як „Канадського діяча року аматорського спорту" (в Канаді його спортова праця була на добровільній базі і у його вільному часі). А у 1993 році Світова федерація гімнастики іменувала його першим „Почесним суддею".

Спортова комісія СКУ

ПОПРАВКА

В статті „Помер д-р М. Мичковський" („Свобода" 3-го серпня ц. р.) слід справити, що в пошану покійного з промовою виступив інж. Роман Грабець. — **Ю. Мовчан.**